

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXXII. ÉVFOLYAM

10. SZÁM

1987. OKTÓBER

ÁRA: 2 FORINT

Milyen lesz a posta 2000 táján?

Az Állami Tervbizottság tavaly június 11-i ülésén hozott határozatot az évezredfordulón túl nyúló, hosszú távú tervezőmunka alapelveiről, és elfogadta a kidolgozás munkaprogramját. A posta feladatai a hosszú távú tervezőmunkában a következők: felelős a posta a távközlés hosszú távú fejlesztési koncepciójának elkészítéséért, amely az OMFB által kidolgozandó, a termelői infrastruktúra egészére vonatkozó koncepció alapja, s közreműködik több más — részben a távközlést érintő — téma kidolgozásában.

Az ütemterv szerint a termelői infrastruktúra koncepciójának alapozó anyagainak 1987. október végéig kell elkészülniük. Ehhez a Magyar Posta koncepciója már június végére készen állt, amit a szakszervezet elnöke is megvitatt.

Szűts János, a Magyar Posta Központja fejlesztéspolitikai osztályának vezetője elmondta: lépéselőnyben voltak.

— A postának volt már egy 1980–2000 közötti fejlesztési koncepciója, amelyet 1979-ben el is fogadtak. A posta szakmai vezetői már az ÁTB-határozat előtt felkérték bennünket, vizsgáljuk felül a korábbi koncepciót, s ezért az anyag kidolgozásában a népgazdaság többi ágához képest időelőnyre tettünk szert. Az új anyag elkészítésekor felülvizsgáltuk, hogyan teljesült — teljesül — időarányosan 1980. és 1990. között (a VII. ötéves terv végére) a fejlesztés; mely korábbi célkitűzéseinket kell megváltoztatni az ezredfordulóig, illetve tendenciájában kiterjesztettük programunkat a kétezredik esztendőn túlra — konkrétan 2010-ig.

Két változat

A korábbi koncepció sok kompromisszumot tartalmazott, nem az igény szerinti megoldásokat tűzte ki célul — ennek fő oka a beruházási források szűkössége, s a lehetőségek behatároltsága volt. Az új anyag javaslati két változatban szerepelnek. A posta javasolja a nagyobb lélegzetű program végrehajtását. Ezzel az igényeknek megfelelő fejlesztéseket lehet megoldani a postaszolgálat, a műsorszórás és a táviró-adatátvitel területén. A népgazdaság jelenlegi fejlettségi szintjéhez képest a telefonhálózatnál a legnagyobb a lemaradás, ezért a koncepció progresszívebb változata is csak 2005-re irányozhatta elő az igények teljes kielégítését. (Jelenleg körülbelül egymillió telefon hiányzik a hálózatból.)

A posta fejlesztése az egész népgazdaság érdeke. A hosszú távú tervek készítésének jelentősége napjainkban felértékelődött, ugyanis a távlati koncepciók nem következetes végrehajtása az ötéves, éves tervekben újabb feszültségeket okozott. Bármilyen keveset is lépünk előre,

ha egy meghatározott cél felé tesszük, akkor eredményes a munka, ha ötletszerűen fejlesztünk, akkor a lemaradást konzerváljuk, újabb gondokat teremtünk.

A fejlődés fő irányai

Nagyobb lesz az elektronizálás mértéke a posta és a távközlés valamennyi területén. Az egyes postai és távközlési szolgáltatások közötti határok egyre inkább eltolódnak vagy elmosódnak. Az előző két tendencia alapjául szolgál (elsősorban a távközlésben) a digitizálás, majd ennek révén az integrált szolgáltatású hálózatok létrehozása. Az új műszaki eljárások térhódítása számos új szolgáltatás bevezetését teszi lehetővé. A szolgáltatásfajták sokasodása és egymás közötti viszonya, valamint a társadalmi-gazdasági fejlődés létrehozása a postai és távközlési szolgáltatásokra vonatkozóan a kizárólagos jogok áttekintésének igényét. Jelenleg folyik az államigazgatás irányítási rendszerének korszerűsítése (az országos hatáskörű szervek helyének, szerepének felülvizsgálata), a tervidőszakban az országgyűlés elé kerül a postáról és a távközlésről szóló új törvény tervezete.

A postaszolgálat fejlesztési változatai között szerepel többek között: technikai fejlesztéssel a postai szolgáltatások minőségének javítása végett igénybe kell venni a számítástechnika adta lehetőségeket. Az első fejlesztési változat szerint — több pénzzel — gyorsított fejlesztés valósul meg, amellyel már az ezredfordulóra befejeződik a már meglévő postai feldolgozó üzemi hálózat rekonstrukciója is. Szerepel a változatban — minimális áthúzóddással — a feldolgozó hálózat kiépítéséhez szükséges kapcsolódó szállítási üzemek, forgalmi telephelyek rekonstrukciója is. Sor kerül kilencven mozgópostacseréjére, fokozatosan felszámolják a hálózati rekonstrukció folyamán azokat a postahivatalokat, amelyek alkalmatlanok nagyobb forgalom áteresztésére.

Az épületek, helyiségek felújítása együtt jár a műszaki színvonal emelésével: a postahivatalokat alkalmassá teszik a korszerű pénzkímélő és számítástechnikai eszközök befogadására. A postaforgalmi ágazat számítástechnikai fejlesztésével megvalósítható a központi pénzforgalmi feldolgozás, nyilvántartás és a forgalom mintegy 60 százalékát lebonyolító postahivatalokban a pénzkezelés számítógépes támogatása. A fejlesztési irányelveknek megfelelően ugyancsak számítógépes támogatással kialakulnak a „minden szolgáltatást egy helyen” felvevő munkahelyek.

A második változat szerint a fejlesztési program lassabb ütemben valósul meg, ami első sorban a góchálózat teljes kiépítésének befejezését késlelteti. Az ezredfordulóig jobban koncentrálni a rekonstrukcióra, kisebb fejlesztési lehetőség mellett.

Az ezredfordulóig a műsorszórás fejlesztésének követelményei: a rádió- és televízióműsorok országos vételi lehetőséghez teljeskörűen ki kell építeni a szükséges adóhálózatot. Az előregedett adókat újjá kell cserélni, s tartalékokról is gondoskodni kell. A műsorszóró-adóhálózatok fejlesztésével együtt meg kell történnie a kép- és hangátviteli hálózat műszaki korszerűsítésének is, s ki kell építeni a műsorszórás mérő- és ellenőrző rendszerét.

Ebben az időszakban kell megteremteni a felügyelet nélküli üzemeltetés alapjait a körzeti rádió- és tévéműsorok sugárzásának feltételeit. Lényeges eleme a programnak: a külföldre irányuló rádióadások rövidhullámú adóinak rekonstrukciója és fejlesztése, valamint a postai eszközökkel a kábeltelevíziós rendszer fejlődésének segítése. Ez a postai közreműködés a szükséges alapépítmények bérbeadásával, távközlési szolgáltatások vállalásával történik. E programra is két változat van, az első illeszkedik az igényekhez.

A 2. változatban elmarad a solti és a jászberényi adóállomás rekonstrukciója, nem fejeződik be a tévé 1 gerinchálózat rekonstrukciója, és a tévé 2 hálózat kiépítése, nem épül meg száz tévé-átjátszó állomás és elmarad a 100 MHz-s URH-hálózat egynegyede.

Telefontervek

A következő tervidőszakokban feltétlenül változtatni kell a telefonfejlesztés stratégiáján. Budapesten a hét számjegyre való áttéréssel együtt kialakítandó kétszámjegyű hálózattal lehetőség nyílik a kapacitások bővítésére — el kell végezni a hálózat átfogó rendszertechnikai rendezését, a fejlesztéssel összehangolt rekonstrukciót kell végrehajtani. Új központokat kell építeni. A budapesti helyi hálózat építésével együtt meg kell tervezni és létre kell hozni a 43 helységet magába foglaló agglomerációs körzet hálózatát. Bővíteni és korszerűsíteni kell a belföldi és nemzetközi tranzitközpontokat, valamint a budapesti erősítőállomást. A vidéki hálózatok hierarchikus felépítettsége a fejlesztés sorrendjében megkötöttséget jelent.

A hálózat nehezen bővíthető részeit (épületeket, helyközi hálózatokat, a központok közös szerelvényeit stb.) valamennyi várható igény figyelembevételével kell megépíteni, hogy a későbbiekben a további fejlesztések olcsóbbá váljanak.

Technikai rendszerváltásra van szükség — hangsúlyozza a hosszú távú program.

A táviró és az adatátvitel fejlesztésének legfontosabb céljai: a kísérletek után üzemszerűvé kiépíteni az IDA (integrált digitális adathálózat) országos rendszerét, amely a táviró és adathálózati szolgáltatások teljes körét nyújthatja. A számítástechnikához kapcsolódó új telematikai szolgáltatások igény szerinti teljes körét be kell vezetni a nemzetközi csatlakozások biztosításával együtt.

Az adatátvitelnek az ISDN-be (integrált szolgáltatású digitális hálózat) való integrálását előkészítő fejlesztéseket végre kell hajtani. A fejlesztési változatok itt is különbséget tesznek a dinamikusabb és a kevesebb pénz igénylő módzatok között.

Anyagi fedezet ipari háttér

A távlati fejlesztési program a pénzeszközök tekintetében a VIII. ötéves tervet folyamatában, az előző és a következő tervidőszakot is figyelembe véve elemzi. A távbeszélő-szolgáltatónál s főközponti kapacitás egy egységére jutó beruházási költség 1984. évi árral számolva 74 ezer forint. Gazdasági kritériumként határozza meg az előterjesztés: ha az egy állomásra jutó költséget nem lehet optimális szintre csökkenteni, akkor olyan hálózat üzemeltetésével kell számolni, amely nem hoz kellő nyereséget, vagyis az elvárható gazdasági eredmény jelentős részét el is fogyasztja a rendszer.

Az ipari háttér biztosítása a jövőben a jelenlegieknél sokkal nagyobb feladat. Az ipar számára is nehezen feloldható gond a korszerűség követelményének és az importalkatrészek szűkös beszerzési lehetőségeinek ellentmondása. A kompromisszumokkal kifejlesztett berendezések gyakran nem eléggé korszerűek. Az ipar hosszú távú koncepciójának kidolgozása is folyik, és tudomásunk szerint figyelembe veszi a posta igényeit.

Hogy a Magyar Posta felkészüljön a korszerű technika fogadására, ahhoz korszerűbb szervezési, irányítási módszerek is szükségesek. Korszerűsíteni kell az üzemviteli és hibaelhárítási szervezetet; várhatóan időszelvényé válik a posta jelenlegi szervezetének felülvizsgálata, átalakítása. A megnövekedett feladatokat minőségileg magasabb színvonalon kell el látni, s ennek alapja a személyes teljesítmények értékelésére alkalmas normarendszer alkalmazása. Így szükségessé válik a postai és távközlési szakágazat összes szakterületére a teljesítményrendszerek kidolgozása.

Rác Judit

Országgyűlés után

Kapjon nagyobb megbecsülést a szakértelem — hangsúlyozta Gáspár Sándor, a SZOT elnöke azon a nagykövetség, amelyet a parlamenti ülésszakot követően tartottak a szervezett dolgozók képviselői, s amelynek témája természetszerűleg napjaink legégetőbb tennivalója: a gazdaság megszilárdítása, a kibontakozás esélyeinek megteremtése volt. Több mint ezer tisztségviselő töltötte meg az Építők Székházát, hogy választ kapjon a mindannyiunkat foglalkoztató kérdésekre, és útmutatást ahhoz, hogy a szakszervezetek a maguk sajátos eszközeivel mit tehetnek a gazdasági helyzet és a dolgozók közérzetének javításáért.

A szakszervezetek, mint a társadalmi rendszer felelős tényezői, a társadalom és a dolgozók érdekeit figyelembe véve foglaltak állást a programról. A szakszervezeti mozgalom számára nem volt könnyű állást foglalni az alapvető kérdésekben, főként a jövedelemadó tekintetében. A tagság nyilván észrevette, hogy ezzel kapcsolatban megváltozott a szakszervezeti szóhasználat, nem úgy fejezzük ki magunkat, hogy támogatjuk, egyetértünk, hanem: *a mozgalom a tervezett intézkedést tudomásul veszi*. S azért veszi tudomásul, mert tisztában van vele: ha nem teremtjük meg az anyagi alapot a műszaki fejlesztéshez, a gazdaság értékteremtő képességét nem fokozzuk, akkor remény sincs a bajokból való kilábalásra.

A gazdasági helyzet megváltoztatásának akarata differenciált szakszervezeti magatartást követel. Magyarországon nem szabad munkanélküliséget hirdetni programként, mert minden állampolgár számára lehet és kell adni értelmes, hasznos munkát. A szakszervezet viszont egyetlen ember sorsa iránt sem lehet közömbös. Társadalmi érdek a szakszervezeti munka megújulása is. A mozgalomban elkezdődött az a folyamat, amely segíti a megújulást. Ennek leglényegesebb célja az, hogy a tagságot szolgálja. A nyílt vitákat minden eddiginél következetesebben vállalni, s a megszületett véleményt, álláspontot minden lehetséges eszközzel ismertetni kell — ez rendkívül fontos a mozgalom hitele szempontjából.

A parlamentben megszavazott program és az adórendelet ezekben a hetekben még csak papíron létezik: január elsején lép hatályba. Az év hátralévő részében minden ágazat ízelgeti, próbálgatja, hogyan tud a leggyorsabban, a leginkább fájdalommentesen alkalmazkodni az új követelményekhez, s igyekszik rendezni a sorokat tárcákon, vállalatokon, kisebb kollektívákon belül.

A szakszervezeti nagykövetség — amely lényegében természetesen elméleti kérdéseket tárgyalt — elhangzott azonban egy igen gyakorlati, kézzelfogható javaslat: a csaknem harmincéves tagdíjrendszert egyszerűsíteni és korszerűsíteni kell. A kormány — hosszas vita után — jóváhagyta azt a szakszervezeti javaslatot, hogy a szakszervezeti tagdíjak adómentesek legyenek. Ez módot ad a keresetek egy százalékának megfelelő új tagdíjszisztéma kialakítására. Így módon úgy növekedhet a mozgalom anyagi ereje, hogy a szakszervezeti tagok által fizetett tagdíjak eddigi mértéke nem változik, sőt esetenként csökken.

A szakszervezeti tagdíjbevételek felhasználásának szabályai szerint eleve az alapszervezeteknél marad a bevétel ötven százaléka, és közvetlenül visszakérül a tagsághoz további több mint tíz százalék. Az új tagdíjrendszer megvalósítása esetén nagyobb anyagi eszközök állnak a szakszervezetek rendelkezésére is: ha a tagdíjakat a bérszámfejtés során vonják le a fizetésből, mentesülnek a jövedelemadó alól, a bizalmiaknak pedig nem kell szaladgálniuk az emberek után. A bélyegkiiktatása csaknem tízmillió forint megtakarítást jelent. A javaslat a SZOT elnöksége, majd plénuma elé kerül. S ha a SZOT elfogadja, a tagságon a sor, hogy megvitassa és szavazzon: egyetért-e vele.

— R —

Az ember mint tényező

A társadalmi és gazdasági kibontakozási program végrehajtása, az ebből következő mozgalmi teendők, valamint ezzel összhangban a szűkebb értelemben vett postai célok, érdekek határozzák meg az elkövetkezőkben szakszervezeti mozgalmunk feladatait. E feladatok középpontjában áll — a párt és a Szakszervezetek Országos Tanácsának törekvéseivel összhangban — a kédermunkánk továbbfejlesztése.

A kédermunka változatlanul hatalmi kérdés, a politika szerves részét képezi. Ma nagyobb a követelmény és egyben nagyobb igényt támaszt a vezetőkkel szemben. A tisztségviselők alkalmasságát több feltétel határozza meg, olyan mint például politikai, szakmai felkészültség, agitációs készség, bizalom a dolgozók részéről, szervezőkészség, kapcsolatteremtő képesség stb. A feltételek, illetve az igények attól függően változnak, hogy a tisztségviselő milyen szintű testületben látja el feladatát. Más az igény a bizalmi szemből, és más azzal a bizalmival szemben, aki egyben bizalmiküldött a területi bizalmiak testületében.

A kédermunka tapasztalatai

A tisztségviselők munkájának eredményeként a szakszervezeti joggyakorlás tartalmilag is egyre inkább beépül a vezetés rendszerébe. Ugyanakkor létező gond, hogy a testületi tagok egy része a jog- és hatáskörgyakorlást mechanikusan értelmezi, a munka tartalmának rovására.

Az elmúlt beszámolási időszakban a tisztségviselők állami és politikai oktatása, mozgalmi iskolai, tanfolyami képzése, továbbképzése területe is megalapozott volt. Jelenleg a társadalmi tisztségviselők 15 százalékának van politikai iskolai végzettsége. Az szb-tagok 68,1, a bizalmi testületi tagok 40, a központi vezetőségi tagok 80 százaléka vett részt alap-, illetve továbbképzésen. A függetlenített tisztségviselők között nőtt azoknak a száma, akiknek felsőfokú állami iskolai végzettsége van, de ez a növekedés még nem a kívánt mértékű.

A fejlesztés irányai

Az elmúlt időszakban növekedett a kédermunka területe, szélesedett demokratizmus. A testületi ülések munkája a kéderhatáskörök jegyében megfogalmazottak figyelembevételével valósul meg. Az utánpótlás többsége a közép-korostályból kerül ki. Ez a réteg képes leginkább a dolgozók jogos érdekeit képviselni, azt érvényre juttatni. Ugyanakkor elengedhetetlen, hogy az utánpótlás bázisát egyre inkább a fiatalok képezzék. A területeken megválasztott 226 ifjúsági tagozat és a 11 középszintű ifjúsági tanács a tisztségviselői utánpótlás jó alapja lehet.

Káderképzés

Meg kell teremteni annak a feltételeit, hogy a választott tisztségviselők a jövőben még jobban függjenek választóiktól, a tagságtól. Elő kell segíteni, hogy mind a tisztségviselőknél mind a vezetőtestületeknél markánsabban jelenjen meg az alulról jövő meghatározottság. A kédermunkában növekedjen tovább a tagság, a választók érdemi, meghatározó szerepe: a kiválasztásban, a megítélésben és a felmentésben egyaránt. A kédermunkával folyamatosan, ne csak a választások előtti időben foglalkozzanak.

A vezetőtestületek még jobban tükrözzék a tagság összetételét. A folyamatosság céljából valósuljon meg, hogy mind a

társadalmi tisztségviselők, mind a függetlenítettek között legyenek együtt az idősebbek — a nagyobb élettapasztalattal rendelkezők — és a tehetséges, vezetésre alkalmas fiatalok.

A vezetőtestületek rendszeresen (kétévenként feltétlenül) elemezzék a káder-utánpótlási tervet. Rendszeresen számoltassák be az irányításuk alá tartozó szervezeteket a kédermunkáról. Folyamatosan értékeljék a kédermunka tapasztalatait, és tegyék meg a szükséges intézkedéseket, segítsék a végrehajtást. A függetlenítésre tervezetknél lehetőség szerint tisztázni szükséges a jövőjükkel, perspektívájukkal kapcsolatos elképzeléseket. Nagybővíti figyelmet igényel a nyugdíjkorhatárhoz közeledőkkel való törődés. Legalább egy évvel előbb meg kell velük beszélni sorsuk alakulását.

A szakszervezeti mozgalomban is tovább kell bővíteni a „kinevezéses” munkakörökben a pályázati rendszert és a meghatározott idejű megbízást.

Egész képzési, továbbképzési rendszerünket és gyakorlatunkat az új igényekhez és követelményekhez szükséges igazítani. Ezen belül differenciáltan azt oktassuk a tisztségviselőknél, ami funkciójuk gyakorlásához, ellátásához valóban szükséges. A képzési formák egymásra épültségét, szinkronját megteremtve (SZOT, SZBT, szmt-k, kv) kiszűrhetők a felesleges vagy ismétlődő beiskolázások.

A függetlenített tisztségviselőkkel szemben az az igény, hogy az eddignél átfogóbb általános, szakmai és politikai ismereteket szerezzenek.

Követelmények

A káderekkel szemben támasztott általános követelmény hogy:

- elkötelezettek legyenek a munkásszótálya ügye iránt; álljanak ki a párt politikájá mellett, és segítsék, hogy az a gyakorlatban érvényesüljön;
- élvezzék a tagság, a választók, illetve a kinevező testület feltétlen bizalmát;
- ismerjék a szakszervezetek mindenkor társadalmi szerepét és időszerű tennivalóit, azok konkrét érvényesítésének lehetőségeit;
- legyenek képesek a különböző érdekek felismerésére, egyeztetésére, képviselésére. Tudjanak megalapozottan, meggyőzően és agitativan érvélni, elvszerű kompromisszumokat kötni;
- életvitelükben legyenek példamutatók. Lépjének fel a szocialista erkölcsi normákkal ellentétes jelenségek ellen.

Visszaulva a címre, a mozgalmi munka során, és így a kédermunkában sem szabad szem elől téveszteni, hogy a munka oka és célja egybeesik, és ez maga az ember.

Meszlényi Ferenc

Színesíteni kell a munkánkat

— Összeegyeztethető-e egy intézményen belül a merőben különböző zenei műfajok oktatása?

— Ha a technikai nehézségeket meg tudjuk oldani, akkor nincs semmi akadálya. A klasszikus zenében alkalmazott üstdob és harsona is zavarja a szomszéd teremben folyó elméleti oktatást. Egyébként pedig nem szabad drótkadályokkal és szakadékokkal választani egymástól a különböző irányzatokat. Ha csak jó és rossz szerint osztályozzuk a zenét, már megtaláljuk a szépséget vagy az érdekeset a tőlünk, az izlésünktől kissé távolabb álló műfajban vagy stílusban is.

— Ezzel a felfogással tudtuk intézményünket — amint azt a Budapest című folyóiratban tavaly megjelent, rólu szóló cikk megnevezte — „nyitott zeneiskolává” fejleszteni. Arról van ugyanis szó, hogy szinte egyedülálló profilgazdagságunkkal valamennyi rétegnek kaput nyitottunk, akár életkor, akár érdeklődési körök szerint csoportosítjuk a zene aktív művelésére vágyókat. 350 beiratkozott tanuló között az általános iskolások ugyanúgy megtalálhatók, mint azok, akik főiskolai vagy egyetemi tanulmányaik mellett, avagy a napi nyolc órai munka után ismerkednek a zeneelmélettel, gyakorolják a fogásokat a hangszereken. A célunk és feladatunk pedig nem egyéb, mint hogy zenei alpműveltséget adjunk ifjú és felnőtt növendékeinknek, továbbá, hogy a tehetségesebbeket felkészítsük a magasabb szintű zenetanulásra. Azt kell mondanom, hogy igyekeztünk nem eredménytelen, ugyanis egyre több hallgatónk tanul tovább a különböző zenei intéz-

A napi posta átnézésakor egy Svájcban kelt levél hívta fel magára Kővári Józsefnek, a Postások Erkel Ferenc Zeneiskolájának igazgatójának figyelmét. Egy ott élő magyar hölgy volt a feladój, aki megtudván, hogy itt dzsesszoktatás is folyik, az iránt érdeklődött, mi volna a módja annak, hogy az iskolába beiratkozhasson. Még újságírói pályáját is feladta volna a tanfolyamért. Egészen más természetű okokból tért el végül is szándékától.

— Hogyhogy éppen a dzsesszoktatás keltette fel a svájci érdeklődő figyelmét?

— Igaz, hogy Budapestnek egyik legrégebbi zeneiskolája épp a postásoké. Nyolcvanöt éves működése során több jó nevű művész ismerkedett meg itt a zene alapjaival, és tanárai közül is többen a Zeneművészeti Főiskolán folytatták pedagógusi pályájukat. Természetesen valamennyien a klasszikus zene művelői. Hagyományainkhoz híven változatlan színvonalon oktatjuk jelenleg is a klasszikus zenét, ám a tanulni vágyók manapság megtalálják a lakásuk körzetében működő állami zeneiskolát. Intézményesen dzsesszoktatás viszont nemigen folyik, így a néhány éves múltra visszatekintő tanfolyamaink országos jelentőségre tettek szert; iskolánk dzsessz szaka az oklevelet is adó Bartók Béla zenei szakiskola dzsessz tanszakának alapbázisa lett.

— Ilyen szemszögből vizsgálva a dolgot, már nem is tűnik olyanynira különösnek a svájci hölgy érdeklődése, hiszen van jugoszláviai hallgatónk is, tatabányai, székesfehérvári, váci növendékeinkről nem is beszélve.

ményekben, szakiskolákban, tanárképzőkben, nemcsak a már említett dzsessz szakról.

— Mennyiben a postásoké a zeneiskola?

— Tudjuk, hogy szakszervezetünk kulturális nevelőmunkájában fontos szerepet tölt be a zene. Várjuk a postások és családtagjaik jelentkezését. A felvétel során előnyben részesítjük őket, a klasszikus szakokon 20 százalékos tandíjkedvezményt élveznek.

— Beszélgetésünkre az adott alkalmat, hogy szakszervezetünk javaslatára a művelődési miniszter Miniszteri Dicséretben részesítette, s ezt az elismerést a SZOT által rendezett alkotmány napi ünnepségen vette át. Csatlakozva a jó kívánságokhoz, szeretnénk ebből az alkalomból bemutatni olvasóinknak. Eddig inkább csak az iskoláról beszéltünk. Igaz, hogy amiről szó esett, szintén része az életműnek, de szeretnénk megismertetni korábbi munkájával és terveivel is.

— Csak röviden: diplomám megszerzése után egy művelő-

dési ház igazgatójaként kezdem dolgozni. Innen a Művelődési Minisztériumba, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanulmányi osztályára kerültem. Onnan jöttem öt évvel ezelőtt mostani munkahelyemre. Itt az igazgatói teendők ellátásán kívül — képzésemnek megfelelően — zeneelméletet és szolfézt tanítok.

— Feladatunkról már esett szó. Terveim is ehhez igazodnak, jó, hogy apró ötletekkel tökéletesíteni, színesíteni tudjuk munkánkat. A tananyagon kívül a zenei műveltséget bővítő kiegészítő programokat szerveztünk tanulóinknak már az elmúlt években is. Meglátogatottuk a Bartók Emlékházat, a Liszt Ferenc Emlékmúzeumot, a Szabó Ervin Könyvtár zenei részlegét. Új kezdeményezésként a legutóbbi tanév végén a dzsessz szakon improvizációs tanfolyamot szerveztünk. Mindez igen jó hatást keltett, sikeres volt, tehát folytatjuk.

— Nem kerülheti el figyelmünket a Postás Művelődési Központ épületének felújítása sem. Az átalakítások folyamán talán sikerül egy-két újabb helyiséghez hozzájutnunk. Nagy szükség lenne egy kisznekari gyakorlószakra alkalmas tangeremre. A tervek mindenesetre azzal biztatnak, hogy oktatási helyiségeink az eddiginél jobban megfelelnek majd rendelkezésüknek. Erre azért is szükség van, hogy vonzóbbá tehessük iskolánkat a hallgatók, főképpen pedig a jól képzett zeneoktatók körében.

Kívánjuk Kővári Józsefnek — és a postás dolgozóknak is — hogy terveivel valóra váljanak.

Benda István

Kiváló: háromból kétszer

Ünnepség Boglárlellén

Harmadik éve üzemel a boglárlelléi SZOT—Postás-üdülő, és idén már a második alkalommal nyerte el a Kiváló Üdülő címet. Nem gyakran fordult ez még elő a SZOT üdültetésének történetében, de az sem túl gyakori, hogy olyan magas szinten lássák el az üdültetés és vendégfogadás oly kényes feladatát, mint Boglárlellén.

Az idényenkénti hat turnusban egy-egy alkalommal mintegy 600-an töltik szabadságukat az „üdülő-nagyüzemben”. A beutaltak pihenéséről, szórakozásáról, gondtalan időtöltéséről 135-en gondoskodnak. Az alkalmazotti létszám sem tűnik olyan soknak, ha figyelembe vesszük, hogy az üdülő központi üzemei naponta látták el a környék SZOT-üdülőtől húszával és cukrászüzemével.

Az idén másodszor elnyert kitüntető cím sikerének titka kétségtelenül a magas színvonalú vezetésben, és a jól szervezett brigádmunkában keresendő. Minden területen felhasználták az eltelt két esztendő tapasztalatait, és ésszerű takarékoskossággal, társadalmi munkával olyan feladatokat is elláttak, amelyeket más helyütt pénz

adnak, külső szolgáltatóknak fizetnek.

Így mosták, vasalták társadalmi munkában az üdülőben használatos textilákat, szaporították a dísznövényeket, kijavították a védőruhákat. Ha nem volt elég vendég, gondoskodott az üdülő személyzete arról, hogy a szabad szobák ne álljanak üresen. A számtalan külön feladat és sok új szellemű vállalkozás miatt nemcsak a magyar és külföldi vendégek voltak elégedettek, de ma már híres az üdülő megbízhatóságáról, magas színvonalú vendéglátásáról az egész déli parton.

A szakszervezeti üdültetés mellett idén a boglárlelléi üdülő kollektívája volt a minden igényt kielégítő házigazdája két nagy nemzetközi postai eseménynek, a CCITT távközlési kongresszusnak és az USPTT X. Postás Sakk Európa-bajnokságnak is.

A SZOT ezzel a kitüntetéssel — a fegyelmezett munka és a magas színvonal mellett — elismerte a vállalkozói szemléletet, az újra, többre törekvést is, és újabb biztatást adott az üdülő vezetőjének, Nyaka Lajosnak és kollektívájának a további töretlen fejlődéshez. (Áts)

Francia vendégek

Szeptember utolsó hetében hazánkban tartózkodott a francia postások 3 fős küldöttsége. A delegáció postai és távközlési létesítmények meglátogatása mellett hazánkban is ismerkedett. A záró megbeszélés előtt szakszervezetünk képviselőivel és tisztségviselőikkel aktívaértekezleten találkoztak (kétpünköst), amelyen tájékoztatást adtak a francia postások helyzetéről, gondjaikról, szakszervezetük legfontosabb tennivalóiról.

—mez—

A fiatalokkal a megújulásért

Rövidesen ismét fókuszba kerül az országban valamennyi munkahelyen, így a Magyar Postán is az ifjúság. A Minisztertanács 1035/1987. (V. 31.) számú határozata a KISZ Központi Bizottságával és a Szakszervezetek Országos Tanácsával, valamint az országos szövetkezeti érdekképviseleti szervezetekkel egyetértésben kimondja, hogy a soron következő ifjúsági parlamenteket az ÁISH elnöke által szabályozott keretek között 1988. június 30-ig kell megrendezni.

Az ifjúsági parlamentek megrendezésének szabályozása 1977 óta lényegét tekintve nem változott. Az elmúlt 10 esztendő társadalmi, politikai változásai jelentősen megváltoztatták azt a munkahelyi, intézményi környezetet, amelybe a parlamenteknek, mint a munkahelyi demokrácia egyik fórumának illeszkedniük kell. Gondoljunk csak a gazdaságirányításban bekövetkezett változásokra, a vállalatok, így a Magyar Posta önállóságának növekedésére, ami természetesen kihát a gazdaság, a társadalmi munka valamennyi szférájára.

Az ifjúsági parlamentek megrendezésének szabályozásakor arra kellett törekedni, hogy a több mint 15 éves ifjúságpolitikai tapasztalatok birtokában a pozitív, előremutató példákat, tapasztalatokat megőrizve, a formalitásokat csökkentve egy olyan szabályzás szülessen, amely a parlamentek munkájának hatékonyságát segíti. Ennek megfelelően tág teret ad az önállóságnak, a fő hangsúlyt a munkahelyi szintű parlamenti munkára helyezi, és nem írja elő kötelezően az ágazati szintű parlamenti megrendezését. A szabályzás egyik fontos új eleme, hogy a parlamentek döntéseik végrehajtásához, azok ellenőrzéséhez munkabizottságokat, ifjúsági közösségeket kérhetnek fel.

Talán a legfontosabb új vonás az ifjúsági parlament rendszerében, hogy az ifjúságpoliti-

kai program elkészítéséhez egyetértési jogot gyakorolhatnak a fiatalok. Sokan vitatják, hogy időszerű-e most, a tervidőszak közepe felé, a társadalom, az egyén gondjainak sokasodtával parlamentet rendezni. Többen úgy vélik, hogy vagy érdektelenség fogadja, vagy panasznappá minősül a tervezett ifjúsági parlament. Úgy gondoljuk, hogy bár ez reális veszély, és van a fiataloknak egy rétege, amelyik hasonlóan látja a parlament sorsát, mégis aktuális, sőt most igazán aktuális a megrendezésük.

A közelmúltban az országgyűlés elfogadta a kormány társadalmi, gazdasági kibontakozási programját, ami nem kis erőpróba a társadalom és az egyén számára sem, de vélhetően az egyetlen perspektíva. A közeli jövőben kerül sor a vállalatok, intézmények, ágazatok kibontakozást segítő elképzeléseinek, terveinek, programjainak kialakítására. Ezekben a tervekben megjelennek az ifjúságpolitikai érdekek is, ezért az ifjúsági parlamentek jó lehetőséget adnak arra, hogy a fiatalok is felvessék időszerű gondjaikat, véleményét mondjanak a szakmai tervekről és javaslatot tegyenek a program sikeres megvalósításának módozataira.

Úgy gondoljuk, hogy a társadalmi kibontakozás és megújulás folyamata csak akkor lehet eredményes, ha abban minden társadalmi réteg, így a fiatalok is megfelelő aktivitással vesznek részt.

Az ifjúsági parlament megrendezése az illetékes gazdasági vezető feladata továbbra is, de a fiatalok felkészítésében, a vélemények érlelésében sokat tehet a helyi szakszervezeti szerv ifjúsági tagozata és a KISZ-szervezet is.

(Lapunk következő számában részletes tájékoztatást adunk a postai ifjúsági parlamentek megrendezésének rendjéről.)

Földi Antal

Az újítómozgalom minőségi fejlődéséért

1982 májusában a szakszervezeti újítási bizottságok (szub) vezetői, illetve tagjai részére szervezett tanfolyam hallgatói értékelése során született az a javaslat, hogy célszerű lenne felújítani és rendszeressé tenni a postai újítómozgalom szervezésében, irányításában érintett szakmai és szakszervezeti ténnyeljárások együttes képzését, illetve továbbképzését.

Ezt megelőzően utólag 1977 novemberében volt ilyen tanfolyam Balatonfenyvesen. A mozgalom fejlődése, valamint a közben eltelt időszakban bekövetkezett személyi változások mindenképpen alátámasztották a fenti igényt.

Szakszervezetünk felkarolva a javaslatot, a szub-ok elnökei, tagjai, valamint az újítási előadók részvételével 1984-ben felújította a korábbi jó gyakorlatot. A tanfolyam akkori aktualitását az újításokkal kapcsolatos szabályozások módosítása jelentette, eredménye pedig abban is lemérhető, hogy a postai újítómozgalom minőségi elemét tekintve, szinte töretlenül fejlődött az elmúlt években, szemben a népgazdaság más, hasonló területeivel.

Tavaly novemberben a postás újítók és felalálók VI. országos tanácskozása hosszabb távra meghatározta a mozgalom további fejlődéséhez szükséges

feladatokat. Ismét időszerűvé vált tehát a szakmai és szakszervezeti partnerek vélemény-, illetve tapasztalatcsereje, amely szeptember 21–25-ig volt Miskolctapolcán.

Tekintettel arra, hogy az 1984-es gárda mintegy 50 százalékban kicserélődött, a továbbfejlesztés tennivalóinak megbeszélése mellett a lényegi pontokon az alapismeretekig is visszszakanyarodtunk.

Az előadások, a konzultációk és még a szabadidőben folytatott eszmecsere is az újítómozgalom fejlesztését illetően, egyértelműen a minőségi elemekre helyezték a fő hangsúlyt. Vagyis aláhúzták az országos tanácskozás szakszervezeti korreferátumában elhangzottakat, miszerint:

„Ahhoz, hogy a postai újítómozgalom eredményeinek tiszteletre méltó minősítését megőrizhessük, és a posta jelentősen megnövekedett VII. ötéves tervfeladatainak megvalósítása szolgálatába állíthassuk, javítani kell az irányítottságon, fel kell gyorsítani a hasznosulási folyamatot, az eredményekkel arányos erkölcsi és anyagi elismerést kell megvalósítani minden érintettnek.”

A tanfolyamon megfogalmazták azok a feladatok, amelyeknek teljesülése a fenti célok garanciáit is jelenthetik. Az újítási előadókat illetően — leg-

alábbis a jelentős újítási tevékenységet folytató postászerveknél — követelménnyé kell hogy váljon a menedzselő típusú munka, vagyis ki kell lépni az egyszerű ügyintézői szemlélet bűvköréből. A területet viszonylag szakmailag is jól ismerő, a jó javaslatok gyors hasznosítását elősegítő, és természetesen ebben erkölcsileg, anyagiilag egyaránt megfelelően érdekelt újítási előadó lehet csak igazi kulcsember a fejlődésben.

A szub-ok tevékenységi körét illetően a korábbi gyakorlat jelentős mértékű kiszélesítése sürögő feladattá vált. Az újítómozgalommal kapcsolatos igazgatósági, illetve munkahelyi szintű szakszervezeti munka színvonala jórészt az említett társadalmi munkabizottságok tevékenységén keresztül mérhető. Ezért a tanfolyam egyik igen fontos eredménye az a vélemény- és tapasztalatcsere, amelyet a bizottságok képviselői folytattak az egy hét során.

A szakszervezeti munka színvonalasabbá, eredményesebbé tétele céljából vezérlelként a megelőző érdekvédelem fogalmazódott meg, amely mint komplex egész magába foglalja a szakmai irányító-, szervezőmunka segítésétől az újító személyes érdekeinek — megkeresés nélküli — védelméig szinte az egész folyamat tennivalóit.

A legutóbbi választások alkalmával létrehozott szub-ok tevékenységében már vannak ilyen irányú kedvező tapasztalatok. Ez talán annak is köszönhető, hogy a korábbi tanfolyamon elhagzottaknak megfelelően a területi szakszervezeti szervek igyekeztek a szakterületüket jól ismerő szakembereket megnyerni e munka segítésére.

A tanfolyamot mind az előadók, mind a hallgatók egyértelműen pozitívnak értékelték, fenntartva az időszerűséghez igazodó rendszeresség igényét.

Mészáros József

A posta jó hírnevét öregbítik

A Miskolcon megjelenő Déli Hírlap szeptember 3-i számában „A miskolciaké a szó” rovatban tették közzé az alábbi, úgynevezett olvasói levelet.

„Vége felé jár a nyár Miskolctapolcán is. Nem rendelkezem statisztikai adatokkal arról, hogy hány ezren hűsöltek a strandon, hányan töltöttek kellemes órákat a Barlang vagy a Thermál fürdőben. Azt azonban gyanítom, hogy az összes tapolcai »üzem« közül a legnagyobb »vendéforgalmat« a Martos Flóra utcai, 19-es postahivatal bonyolította le.

Levelek, utalványok, csomagok, táviratok adtak munkát a nyitva tartás minden percében, a szűk helyiségben dolgozó postásoknak. Jómagam is gyakran megfordultam itt, kiterjdt levelezésem intézése mellett itt vásároltam, dobtam be a totó- és lottószelvényeket is. Így tanúsíthatom, hogy Szabó Lajosné, Marika és Kocsis Lászlóné, Klárka méltán érdemlik meg a dicséretet, s hogy ezen a nyáron is jó munkájukkal öregbítették a Magyar Posta hírnevét. Palumb Gyula, Miskolc.”

Azt hiszem ezekhez nincs sok hozzáfűznivaló, legfeljebb annyit, hogy a dicsérő sorok írója a város egyik köztisztviselőjében álló közéleti személyisége, a jó hírű Kilián György Gimnázium nyugalmazott igazgatója.

Meglátogattuk hivatalukban a nyilvánosan megdicsért szaktársainkat. A valóban tágasnak nem mondható hivatalnak példás rend és tisztaság uralkodik. A hivatalvezető, Szabó Lajosné és munkatársa, Kocsis Lászlóné éppen azon fáradozott, hogy egy Miskolctapolcán üdülő osztrák állampolgárnak megmagyarázzák, milyen feltételek

mellett küldhet csomagot Bécsbe. A társalgás természetesen német nyelven folyt, melyben Szabó Lajosné jártasabb, míg munkatársa, inkább „orosz szakszó”.

Szabó Lajosné 1952 óta postás dolgozó. Jó szakmai munkájáért igazgatói dicséretben részesült és Kiváló Dolgozó kitüntetését kapott. Szerényen megjegyzi, hogy a kitartást és a szorgalmat nemrég elhunyt férjétől, az igazgatóság volt csomagbiztosától tanulta. A hivatalvezető mint szakszervezeti aktivista is igen példamutató munkát végez. Volt szakszervezeti bizalmi, járási szakszervezeti bizottsági elnök, majd Miskolcra történő áthelyezése óta a miskolci tsz közgazdasági bizottságának tagja. Eredményes, több évtizedes szakszervezeti munkájáért megkapta a Szakszervezeti Munkáért oklevelet, majd e kitüntetés ezüst fokozatát. Az elmúlt hetekben a tszbtől egy 4 napos bécsi jutalomutat kapott.

Rá is fér a pihenés, hiszen a szezonban, májustól augusztu-

sig a forgalom forintértékben is 5-6-szorosára emelkedik, és ezt mindössze hárman végzik.

Mikor megkérdeztem, hogy mi a vágya, szerényen így válaszolt:

— Betöltöttem a nyugdíjkorhatárt. Egyetlen vágyam, hogy hagyjanak még addig dolgozni, amíg erőm és egészségem engedi.

A másik megdicsért szaktársunk, Kocsis Lászlóné 1959 óta postás, 1973-tól dolgozik a Miskolc 19-esben (Miskolctapolcán). Kétszeres kiváló dolgozó.

Őt is megkérdeztük további terveiről.

— Szeretnék továbbra is Tapolcán maradni. Az itteni közönséget már megszoktam, és összehangolt munkával, jó munkahelyi közérzetben igyekszünk az itt üdülők — sokszor különleges — kívánságait teljesíteni.

Gratulálunk a nyilvános elismeréshez, további jó munkát és jó egészséget kívánunk.

Horváth Dezső

Jelentkezik a jogsegély

Állami tulajdonú házingatlanok elidegenítése

Már több alkalommal foglalkoztam az állami lakások elidegenítésére vonatkozó szabályok ismertetésével. Említettem, hogy a mai lakásviszonyok és árak mellett ennek a lehetőségnek az igénybevétele tartom a leggyakoribb megoldásnak ahhoz, hogy valaki lakástulajdonhoz jusson.

A jobb érthetőség kedvéért egy példán keresztül bemutatom — a mai lakások ismeretében —, hogy egy állami bérháznak, amennyiben elidegenítik, úgy az ismertett szabályok szerint miképpen alakul a vételára. Példánkban egy budapesti belvárosi kétszoba-hallos összkomfortos lakás az elidegenítés tárgya. Forgalmi értékét 1 500 000 forintban állapították meg. Miután a belváros kiemelt övezetnek számít, így további 10 százalékat, azaz 150 000 forintot kell a kialakított forgalmi értékhez hozzáadni, a lakás értéke tehát a napi forgalomban 1 650 000 forint. Mivel teljes felújítás az elmúlt 15 évben nem volt, ezért a vételár a forgalmi érték 15 százaléka, azaz 247 500 forint.

Mint ismeretes az ingatlanok eladása során mód van a vételár egyösszegben vagy részletekben történő kifizetésére, amennyiben a benne lakó vevő a vételarat, azaz a 247 500 forintot egy összegben kifizeti, úgy a vételár összegét 40 százalékkal csökkenteni kell. Jelen példánkban a vételár tehát 148 500 forintba módosul.

Amennyiben viszont a vevő a részletfizetést választja, úgy a szerződés aláírásakor a vételár 10 százalékát kell előlegként fizetnie, azaz 24 750 forint ellenében tulajdonot szerez a saját maga által lakott, és 1 650 000 forintba értékelt lakásra.

Ha a példabeli ingatlan 15 éven belül felújították, és azt elidegenítik, úgy a vételár a forgalmi érték teljes összegének 30 százaléka, azaz 495 000 forint, mely hasonlóan alakul az előzőekben bemutatott számításhoz, azaz egy összegű kifizetés esetén a vételár 297 000 forint, a 40 százalékos kedvezmény figyelembevételével.

Részletfizetésnél a forgalmi érték 30 százalékának 10 százalékát kell kifizetni, azaz 49 500 forint kiegyenlítése esetén a bérleti tulajdon szerez. A fennmaradó vételárhátralékot — függetlenül attól, hogy az ingatlan mikor újították fel — 3 százalékos kamat figyelembevétele mellett 25-től 30 évig lehet törleszteni.

Részletfizetés esetén a vételár kiegyenlítéséig mind a lebonyolító szerv (Budapesten a Fővárosi Ingatlanközvetítő), mind a lakóhely szerint illetékes tanács javára az ingatlanra elidegenítési és terhelési tilalmat vezetnek rá mindaddig, amíg a lakás teljes vételárát ki nem egyenlíti.

Azt, hogy mit kell az épület teljes felújítottságán érteni, a tanács házkészítési szervek kezelésében lévő állami ingatlanokkal összefüggő tevékenységről szóló 22/1985. (XII. 27.) ÉVM—PM számú rendelet melléklete határozza meg. Eszerint a teljes felújítás, a műszaki állapot alapján szükséges, az ingatlan egészére kiterjedő, külső és belső javítási munka.

Gyakran előfordul, hogy az ingatlankezelő vállalatok egy-egy épületben nem egyszerre végeztetnek el teljes felújítási munkát, hanem folyamatosan, részleges felújítási munkákkal érik el a teljes felújítottság szintjét. Részleges felújításnak tekinthető az épület legalább

egy szerkezetére kiterjedő, teljes felújításnak nem minősülő, de abba belátható időn belül beilleszthető általános javítási munka. Nem kifogásolható ezért az olyan gyakorlat, hogy az ingatlankezelő vállalatok 15 éven belül felújítottak tekintenek olyan épületeket, amelyen az elidegenítésre történt kijelölést megelőző 5 éven belül folyamatosan, olyan részleges felújítási munkákat végeztek, amelyek tartalmukban a teljes felújítottságot eredményezték. Ilyen esetben a forgalmi érték teljes összegének 15 százalékában meghatározott vételár irra-ális.

Tulajdonjog-változás bejegyzése

Amennyiben a felek az egyező akaratnyilatkozatukat tartalmazó szerződést aláírták, gondoskodni kell arról, hogy a tulajdonosváltást bejegyezzék a telekkönyvbe, vagyis az ingatlan-nyilvántartásban nyoma legyen a változásnak. Ezt a feladatot az elidegenítéssel megbízott szervnek kell — az adásvételi szerződés napján — elvégeznie. A vevő kérelmére a tulajdonjog bejegyzésén kívül, ha a vevő a leszármazottja, vagy örökbe fogadott gyermeke javára vásárolta meg az ingatlan, a haszonvételi jogot is köteles az elidegenítéssel megbízott szerv az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztetni.

Az adásvételi szerződés megkötését követően a kezelő szerv az ingatlan és tartozékait, valamint a vevő részére szükséges minden okiratot köteles az új tulajdonos birtokába adni. A birtokba adással egyidejűleg a vevőt tájékoztatni kell arról is, hogy a szerződés aláírását követő hónap első napjától terhelik őt az ingatlanfenntartási, karbantartási költségek, továbbá arról is tájékoztatni kell, hogy van-e folyamatban az ingatlankezelő vállalat vagy a tulajdonostársak által kezdeményezett karbantartási, felújítási vagy fenntartási munka, és ha igen, annak költsége milyen mértékben, mikortól terheli az új tulajdonost.

Az ingatlanfenntartási, karbantartási költségeinek viselésén felül a tulajdonosoknak még megfelelő pénzügyi alapot is kell tartalékolniuk a felújítási költségek közös viselésére.

Felújítási, karbantartási költségek

A társasházról szóló törvény rendelkezése szerint a közös tulajdonban álló épületrészekre és az épületfelújítási munkák fedezetére a tulajdonostársak kötelesek felújítási alapot képezni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik arra az esetre, ha a társasházban legfeljebb hat öröklakás van. Tehát csak azoknak kell képezniük felújítási alapot, akik ennél nagyobb házas ingatlanban laknak.

Jogszabály szerint a karbantartással és felújítással kapcsolatban a tulajdonosra háruló kötelezettségek: a társasház-öröklakás és a külön tulajdonban álló, nem lakás céljára szolgáló helyiségek tekintetében a tulajdonost, a közös tulajdonban álló épületrészek tekinteté-

ben pedig — ha az alapító okirat eltérően nem rendelkezik — a tulajdoni hányadok arányában a tulajdonostársakat terhelik.

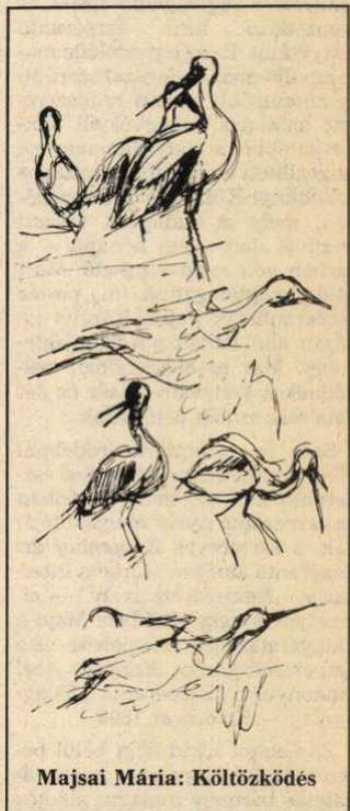
Ismeretes, hogy egy épület karbantartása, felújítása jelentős költségigénnyel jár. Eppen ezért, ha társasházban 6-nál több öröklakás van, a közös tulajdonban álló épületrészek és az épületben levő lakások felújításához a külön jogszabályban megállapított kedvezményes feltételekkel csak akkor kaphatnak kölcsönt a tulajdonosok, illetve a tulajdonostársak, ha a közös tulajdonban álló épületrészekkel kapcsolatban a felújítási munkák költségeinek fedezetére — a jogszabályban megállapított havi mérték alapján — alapot képeznek. Ha nagyobb felújítási alapot képeznek, mint amelyet a jogszabály előír, például 3 forint/négyzetméter helyett 5 forint/négyzetméter fizetnek, további kedvezmények illetik meg őket.

A közgyűlés által megállapított felújítási hozzájárulást a tulajdonostársak havonta előre kötelesek a társasháznak a takarékpénztárnál e célra vezetett folyószámlájára — a közgyűlés határozatától függően — személyesen vagy a közös képviselő útján — befizetni. A folyószámlán kezelt pénzeszközök után az OTP kamatot fizet.

Az így képzett felújítási alap figyelembevételével az OTP a felújítási munkálatokra a tulajdonosoknak az építési költség 90 százalékáig terjedő kölcsönt ad, az éves hitelpolitikai irányelvekben meghatározott kamat mellett, legfeljebb 20 év törlesztési idővel.

Meg kell jegyeznem, hogy a rendkívül magas összegű építési kölcsön és a legfeljebb 20 év törlesztési idő olyan többlakásos lakóépület közös tulajdonban álló épületrészeinek, valamint lakásainak teljes felújítására vonatkozik, amelyet az állami tulajdonban álló házingatlanok elidegenítéséről szóló rendelet alapján vásároltak meg, és az elidegenítés időpontjában az épület utolsó teljes felújításának befejezésétől már több mint 15 év telt el. Egyéb esetekben az állami kölcsön összege nem haladhatja meg az éves hitelpolitikai irányelvekben meghatározott kölcsön legmagasabb összegét, s a törlesztési idő — a család jövedelmének figyelembevételével — legfeljebb 15 év lehet.

Dr. Mozsolits Beáta

Majsai Mária: Költözködés

Szolgálat a egyidős a felszabadulással

1943. november 20-án a Heves megyei Csány község postahivatalánál állás után érdeklődött egy ifjú leányka. A hivatalvezető biztatta. Néhány hónap múlva a postaigazgatóság alkalmazta, és kinevezte Csány postahivatalhoz hivatali kisegítőnek. A kislány neve: **Zupkó Olgika**.

Ezt a kislányt ma Pécel postahivatalánál találjuk meg, akit Olgi nének hív a kollégák és az igénybevevők többsége. Mert a régi Olgika még dolgozik ugyan, de már rég nyugdíjba került.

Arról faggatom Olgi nénit, beszéljen magáról, a csányi kinevezéstől a péceli nyugdíjba vonulásáig eltelt időről, általában a hősorról, és mindarról, ami az ifjú postásoknak érdekes lehet. Látszik Olgi nénin, hogy kérésnek megörül, végre kiöntheti a lelkét, hát megered:

— Csányban hivatali kisegítő voltam. Később — ugyan csak kisegítő minőségben — már én kezeltem Csányban a szovjet csapatok hadi telefonját. Higgye el, éjjel-nappal dolgoztunk, se hétvége, se szabadság nem jutott nekünk. Akkoriban nagy divat volt a rádióban a „Szív küldi szívnék, szívesen” ajándékműsor a jól dolgozóknak. A szovjet parancsnokság halálból nekem szóló hangversenyt küldött Nagyrédéről, anynyira elégedettek voltak a munkámmal. Akkoriban lovasszékere szállítottuk a leveleket, csomagokat és a hihetetlen tömegű mil- meg bilpengőket a

14 kilométerre levő hatvani hivatalhoz, innen aztán a mozgóposta vitte a szállítmányt tovább.

1944 őszén, a vészes időszak vége felé Olgi néni is átvette azt a felhívást, amely arról szól, hogy meneküljön el nyugatra a posta értékeivel. Ám hiába ijesztették, nem ment. A németek átvonultak a községen, szovjet hadifoglyokat is hoztak magukkal. Elszállásolták magukat Csányban, hogy majd felveszik a harcot a szovjet csapatokkal. Aztán óriási erővel nyomult előre a szovjet alakulat: a németek elmenekültek, de magukkal vitték a fiatal szovjet foglyokat.

— Pár hét múlva ezek a szovjet fiúk bekopogtattak a csányi postára: megszöktek a németektől, ők sem mentek nyugatra, s már a regionális hadseregben harcoltak. A fiatal, volt német hadifoglyokból lett szovjet katonák lettek a csányi posta és a szovjet parancsnokság közötti összekötő kapocs; óriási tekintélyű szerv lett a csányi postahivatal.

— A hőskort újabb hőskor követte — mondja nevetve Olgi néni. Férjhez mentem. A férjem is postás, **Dóbiás Lajos** a neve. A Központi Hírlap Irodánál dolgozott, majd az egyesített hírlapelosztóhoz került expedítornek. Öt gyermekünk született, két fiú, három lány. Két kislányom postaforgalmi érettségit tett, jelenleg gyeden vannak. Szóval postás család vagyunk, elmondhatom.

— Valóra vált az álmom: a felszabadulás után kineveztek és véglegesítettek „hivatali kiadó” ranggal, 1511 forint havi bérrrel. Nagy pénz volt ez akkor.

— 1947. augusztus 20-ával a péceli hivatalhoz helyeztek. Itt aztán több mint 26 évet szolgáltam 1973. december 20-i nyugdíjba menetelemig. Pécelen sok-sok fiatalot betanítottam a felvételi, vagy pénztári munkára. Posta főellenőri rangot érdemeltem ki.

— Jelenleg is dolgozom. Jót tesz nekem a munka, de nem

csak emiatt járok vissza a péceli postára: most, 1987-ben lett a nyugdíjam 3000 forint. Ma sem értem, miért ilyen kevés a nyugdíjam, hiszen a 43 évi szolgálati időm alatt még Szirákra, Nagybátonyba, Isaszegre is eljártam helyettesíteni, ami magasabb bért jelentett. A péceli postahivatalnál például „mindenes” voltam: felvételes, hírlapos, pénztáros, kiosztó, leszámoló, tévédíjbeszedő, főnök-helyettes, ami csak elképzelhető. De ma is számíthat rám a posta, s igazán szívből mondom, ha tízezer forint lenne a nyugdíjam, akkor is visszajárnék dolgozni, mert ez éltet, mivel alaptermészetemnél fogva mindig szerettem a munkámat.

— **Kedves Olgi néni! Tagja-e a Postások Szakszervezetének?**

— Büszkén mondhatom, hogy több, mint 41 éve vagyok tagja szakszervezetünknek. 1946. március 1-jén léptem be. Ma is, nyugdíjasként is aktív tagja vagyok a Szemere Pál szocialista brigádnak!

— **Mielőtt búcsúznánk, jó egészséget kívánva, hadd kérdezzem meg, milyen jutalmazásokban részesült és milyen kitüntetései vannak?**

Van még feladatom

Ha valaki megéri a nyolcvanhedig születésnapját, azt mondjuk róla: szép kort ért meg, s egy kicsit önmagunkra is gondolunk, vajon mi megérjük-e. Ugyanakkor azt is tudjuk, hogy ilyen idős korban már igencsak segítségre szorul az ember. Egy bevásárlás, egy séta, a lépcsómászás ilyenkor legálább olyan fárasztó, mint fiatal korban egy-egy hosszú kirándulás. Sok öreggel találkoztam, akik váltig erősítették: ebben a korban már nem érdemes élni. Úgy érezték, mindenkinek a terhére vannak.

Most egy olyan embert szeretnék bemutatni, aki — bár megérte a nyolcvanhét éves kort — és maga is támogatásra szorul — azon töri a fejét nap mint nap, hogyan segítsen másoknak.

Futics Lajos mindig szerény életet élt, soha nem kérkedett kitüntetéseiével, pedig kapott jó néhányat életében, többek között a Szocialista Hazáért Érdeméremet. De kitüntetéseit és

Olgi néni nem válaszol. Összecsomagolja kis asztalkájáról a felvételhez szükséges kelleket. S mert látja, hogy még mindig várom türelmetlenül a választ, röviden csak ennyit mond:

— Hát lehet már erről beszélni? Tudom, „gláznoszty”, meg „peresztrojka” van, hát jó, elmondom. En mindig csak dolgoztam. A kisablaknál ültem, és az értékcikkekért, a különféle szolgáltatásokért beszédtem a pénzt! De nekem a pénzből szinte soha nem jutott jutalomra, kitüntetésre meg végképp nem. Van, akinek három kitüntetés is „kijárt”. Nemrég, nyugdíjas koromban kaptam Igazgatói elismerést nőnapra. De hadd ismételjem meg: ma is úgy szeretek dolgozni mint régen, s ezt a szeretetet nevelem bele a két postás kislányomba is.

Dénes Géza

*

Érdeklődésünkre a BUVIG vezetői „megsúgták”, Olgi néni a közeli napokban, november 7-e tiszteletére Kiváló Dolgozó kitüntetésben részesül.

(A szerk.)

múltját nem arra használta fel, hogy saját karrierjét egyengesse. Őt a kitüntetések mindig arra sarkallták, hogy még többet tegyen a közösségért. Takarékosan élt, hogy gyámolítani

tudja a Főti Gyermekváros lakóit, akiknek száznegyvenezer forintot ajándékozott.

Felesége halála után sem élt másként: százezer forintos alapítványt hozott létre a Posta Oktatási és Kulturális Intézetnél legjobb tanulmányi eredményt elért nappali tagozatos postatiszti hallgatók részére. Az alapítvány évi kilencezer forintos kamatát osztják szét.

Ki ez az öregember, aki jószívűségével és tisztességével példát mutat nekünk, aki léteével megsegényíti az ügyeskedőket, a harcosokat, aki még most, betegen is arra gondol, mikorra tudja összegyűjteni az újabb százezer forintot, hogy azt a főti gyerekeknek adja?

Az egyszobás lakás olyan szerény, mint maga a lakója. A bútorokat harminc-negyven éve vásárolhatták, a szőnyeg is kopott. A könyvespolc üres.

— Elajándékoztam mindennem. Nekem már nincs szükségem semmire — mutat körbe Futics bácsi. — Én soha nem élttem nagylábon, mindig kijöttem abból a kevesből, ami volt. Csak az a baj, hogy most már egyre kevesebbet tudok segíteni másokon. Az egészségem már nem valami jó, egyre gyakrabban kell járnom kórházba. Hiába, eljárt az idő... Most biztos azt fogja kérdezni, mi a hosszú élet titka. Nincs ebben semmi titok, hacsak az nem, hogy soha nem dohányoztam, nem ittam. Normális életet éltem, mértéktartó voltam mindenben. Ha recept kell, akkor csak egyet ajánlhatok: nem szabad túlzásba vinni semmit.

De bizonyára nem csak a mértéktartásnak köszönheti, hogy ennyi időt megélt. Valószínűleg a véletlennek is, hiszen egyidős századunkkal, amelyik egyáltalán nem kényeztetett el. Még Ferenc Józsa idejében született Somogyváron. Édesapja bognár volt. A családi házból egyenesen a frontra vitték, a verduni poklot is megjárta, ahonnan társainak nagy része már sohasem tért vissza. Aztán a frontok összeomlása után több társával sok-sok kilométerrel indult haza gyalog, aztán egy zsákmányolt vonaton, megfenyegítve a vonatvezetőt, nagy nehezen eljutott Salzbürgig, de ott nem az ünnepi játékok várták, hanem több ezer hazainduló katona. Végre 18 augusztusában nagy nehezen eljutott Bécsig, onnan pedig haza.

Aztán beállt vöröskatonának, végigharcolta a százharminchárom napot. A Tanácsköztársaság bukása után a csendőrök elől bujkált, faluról falura járt. Volt béres, cserepesemester mellett segéd, végül Pestre jött, ahol először kufutófiú volt egy kereskedőnél. Még otthon kezdett el hegedülni, itt folytatta. Először a kispesti polgári zenekarban, aztán a Margitszigeten játszó Fővárosi Zenekarban, majd a Postás Szimfonikusoknál játszott. A békevekről nem sokat mesél, annál többet az újabb háborúról. A Horthy-hadseregben műtősként dolgozott. Ezt a szakmát még a francia fogságban tanulta. Negyvenkétben aztán Ukrajnába vitték, ott ápolta a betegeket. Nem szívesen emlékszik vissza a sebesültek jaggatására, a halálkór nyögésére, a háború szörnyűségeire.

— Soha nem felejttem el a lefagyott kezű-lábú magyar bakákat — mondja, és zavartan elfordul, hogy könnyeit letörölje. Negyvenöt után a postára jött vissza dolgozni. Először személyzetis volt, majd a jogi osztályon dolgozott. „Te Futics”, mondták neki, „ezek az ügyvédek nem tudják megnyerni a pereket”, csinálj már rendet! Ettől kezdve aztán amolyan rendteremtő ember lett, mindig olyan helyre tették, ahol nem mentek jól a dolgok. 1960-ban ment nyugdíjba, s mivel feleségével együtt elég jól kerestek, s gyerekek nem voltak, elhatározták, hogy gyűjteni fognak a főti gyerekeknek.

Futics Lajos most már teljesen egyedül él. Néha-néha meglátogatják a Posta Oktatási és Kulturális Intézet munkatársai. A tanács idén majústól — mert már nem nagyon tud kijárni a lakásából — naponta hozat neki ebédet, havi ötszázért, s most azon gondolkodik, talán az lesz a legjobb, ha az Óbudán fölépült öregek házába megy. — Szóval így élek — mondja fáradt mosollyal —, mindennemű szétosztottam.

Udvarhelyi András

CSILLAGOK UTCAJA

Kormánykitüntetés az eszperantóért

Fajsi Károly nyugalmazott postafőfelügyelő az Elnöki Tanács a Munka Erdemrend arany fokozatával tüntette ki az eszperantó nyelv születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett magyarországi Eszperantó Kongresszus parlamenti megnyitóján.

A magas kormánykitüntetés azért az áldozatos munkájáért kapta, mellyel mint gyűjtő megteremtette a legnagyobb hazai és nemzetközi hírű eszperantó könyvtárat. Ez az egyedülálló magángyűjtemény a legszakszerűbb és korszerűbb módon rendszerezett hatalmas anyagból áll. Látuk az ebből a könyvvállományból összeállított kiállítás az Országos Széchényi Könyvtár rendezésében, mely a budapesti tavaszi fesztivál alatt — egy hónapig — a várban volt megtekinthető. Most pedig meglátogattuk mi, postás eszperantisták Fajsi Károlyt lakásán, ahol látható a teljes gyűjtemény. Már az előszobában kezdődnek a könyvvállványok és két hatalmas szobát betöltenek.

Száz év eszperantó irodalma! Megtekinthető itt a világ első eszperantó könyve, mely Varsóban az eszperantó nyelv megalkotójának, a szemorvos **Zamenhof** Dr. Esperanto álnéven „Lingvo Internacia”, „Nemzetközi nyelv” — címen jelent meg 1887-ben. Majd a Magyarországon megjelenő első eszperantó könyv, **Barabás Ábel** tankönyve „Eszperantó Világnyelv” — Kolozsvár 1898.

Zamenhof rövid időn belül bebizonyította, hogy ez a nyelv alkalmas bármely irodalmi alkotás

fordítására, a biblia ószövetségi könyveinek fordításától kezdve a **Shakespeare**-tragédiáig Zamenhof fordított majd írt eredeti eszperantó nyelven szépirodalmi műveket. Sok más értékes és különleges kiadású könyvet is megtekinthetünk.

Az eszperantó irodalom két kiemelkedő magyar alakja **dr. Kalocsay Kálmán** és **Baghy Gyula**. Fajsi Károlytól megtudtuk, hogy Kalocsay és Baghy irodalmi munkássága eredményeként a két világháború között Budapest volt a világ eszperantó irodalmának a szíve.

A könyvtár jelenlegi állománya körülbelül 20 000 könyvtári egység, ebből több mint 7000 a könyv és 3000 évfolyam a bekötött folyóirat. 1982 óta a Művelődési és Minisztérium védnöksége és az Országos Széchényi Könyvtár felügyelete alatt áll.

— **Hogyan jött létre ez a csodálatosan gazdag könyvtár? Mitől gyűjt a könyveket?** — halmozuk el a kérdésekkel, és Fajsi kolléga mindenre szívesen és készséggel válaszol.

— 1966-ban kezdtem gyűjteni. Gyűjtőköröm: „eszperantóul és az eszperantóról mindent”. Nehéz volt a kezdet, mert igazi bibliográfia erről az anyagról világszerte alig van. A könyvekről csak 1929-ig, a periódikáról 1934-ig. Újsághirdetések és recenzciók ez-re, kiadói és könyvkereskedői katalógusok, eszperantó anyaggal rendelkező könyvtárak katalógusainak százait kellett átnézni. Ezt az átnézendő anyagot magát is meg kellett találni, fel kellett

kutatni. Szenvedélyemért nem kevés anyagi áldozatot és fáradságot vállaltok ma is. 50 folyóiratot járatok. Cserekapcsolatban állok a legnagyobb külföldi gyűjtőkkel. Hiányjegyzekeimet évente kétszer küldöm meg mintegy húsz ország 30 gyűjtőjének.

Egyik szobában papírvágó és könyvkötőgép. A fürdőszobában könyvlapok áznak fertőtlenítő lében. A könylapok állagának megóvásához, konzerválásához szükséges ismereteket is elsajátította és alkalmazza. Az egész lakás ennek a gyűjtőszervevénynek a szolgálatában áll. És Jolika, a hűség és áldozatkész feleség, aki a legnehezebb munkákban is részt vállal. Ő is megtanulta a könyvkötést, csinálja fáradhatatlanul. Emellett az ő vállán a lakás és a család egyéb gondja.

A könyvek rendszerezése szakember kezében van. Kiváló munkatárs **Pataki Lajosné**, a Pest-Megyei Művelődési Központ és Könyvtár nyugdíjas feladogató könyvtárosa, aki a legkorszerűbb módon, az új szabvány szerint készíti a katalógust, a címleírásokat. Kedves kollégáknak gyakran vannak vendégei, sokan látogatják, hazaiak és külföldiek egyaránt. Kutatók és érdeklődők a helyszínen bármilyen tanulmányozhatnak (díjmentesen), és Fajsi Károlytól sokirányú egyéb segítséget is kaphatnak.

Összinté szívből gratulálunk magas kitüntetéséhez. További sikert és jó egészséget kívánunk munkájához.

Bardócz Erika

Az öregember ült a fotelban, fonnyadt, eres keze az ölében pihent, és búslakodó lélekkel elmélkedett: miért ilyen kegyetlen hozzám a lányom? Még mindig nem enged ki az utcára. Pedig már nincs semmi bajom: nem szédülök. És a lábaim sem remegnek...

Nyílt az ajtó, s a szőke hajú, nyurga unoka, a Kati lépett be; egy fehér tányéron csésze teát és gyógyszert hozott, és az asztalra tette. A nagyapja felé fordult és kedves hangon mondta neki:

— Papuskám! Itt vannak a gyógyító pirulák! És az öblítő, finom tea. Idejössz, vagy odavigyem?

Az öregember megrándult ültében és motyogta:

— Hagyd ott, majd később...

A lány meglepődött és tágra nyílt szemmel nézett nagyapjára. Azt gondolta: jobb lenne most. Addig sehová nem mehet. Az anyja reggel is a lelkére kötötte: ott legyen, amikor a nagyapja beszedi a gyógyszert... Most sietne el. Tíz óra-kor találkozik van... Simogatott tekintettel, hosszan nézte a nagyapját. Feltűnt neki, hogy az arca vékonyodott, és a bőre alatt a fekete pontok nagyobbak lettek. Mihály napján lesz kilencven... A lány közelebb lépett hozzá, kezét a vállára tette és azt mondta neki:

— Papuskám fogd meg! — és a kezéhez érintette a csésze fülét.

Az öregemberben sejtés mocant: ez a lány, ez el akar men-

ni. Kis csend után mondta is a gyanakodását:

— Talán elmész? — nézett Kati.

Közben megfogta a csésze fülét és remegő kézzel a szájába tette a tablettát. Aztán sietősen és hangosan nyeldeste a teát.

Kati most már megnyugvással mosolygott, és jókedvűen válaszolt:

— Papuskám, nemsokára elmegyek: Egy órára itthon lesznek. És akkor ebédelünk. Most háromnegyed tíz... Sietek haza.

Az öregember megkönnyeb-bülten nagyot lélegzett és azt dödögte:

— Az sem lesz baj, ha kettő-kor eszünk.

Kati a tányérra tette a csészt, majd kedves hangon kérte nagyapját:

— Papuskám nehogy kimenj az utcára! Tudod... Akkor Anyu mind a kettőnket...

Az öregember emelt a tekintetén, szemöldökét összebb húzta, és mocorgó ajakkal nézte vidám szemű unokáját. Nem szólt neki. Csak magának mondta: De bizony, elmegyek. Méghozzá a csillagok utcájába megyek. Végigballagok rajta. De jó is lesz. Mások is jobb lett a közérzetem utána. És az étvágyam is javult.

Kati kisietett, s az előszobában felöltözött. Nemsokára bekukuskált, elköszönt a nagyapjától.

Az öregember lassan fölállt, derekán följebb húzta a nadrágot, megállt az asztal mellett, a szemét lehunyta, kinyitotta, pislogott... megnyugvással sóhaj-

tott, s maga elé motyogta: a látásom is kifogástalan. Akkor hát indulok is...

Balassa Károly hajlott hátú, fehér hajú öregember. Valamikor kézbesítő volt a Lipótvárosban. Mindjárt elől a második utcában... „Csillagok utcája”. Ez a magasztos elnevezés Balassa Károly lelkében született. Csak a maga kedvére. Mert, hogy a kézbesítőjárásban a magyar művészet sok kiválósága lakott. És persze találkozott is velük. Akkor még a kapuk alatt nem voltak levélládák. A postás a lakásokra vitte a leveleket. És a könyvelt küldeményeknél Balassa kézbesítő néhány szót mindig beszélt... És legtöbbször kedvesen válaszoltak is neki. Szívében még mindig büszkeség lobogott. És magában kellemes érzéssel mondogatta: kiválasztott vagyok, csillagok között dolgozhattam...

Bezárta az ajtót. Leballagott az utcára. Pár lépés után érezte: a feje kicsit kóvályog. Arra gondolt: jó ideig nem volt kint a lakásból. És mindjárt nyugtatta magát: majd később megjavul. Mások is volt így.

A kapu előtt a járdán megállt és nézelődött. Emberek siettek mellette. Nagy lélegzetet vett. És föltekintett az égre, kék volt, csodálatosan szép kék. Lassan fordította a fejét jobbra, majd balra. Nem látott felhőt. Gondolkodott: milyen nap is van? Sokáig töprengött. Nem jutott az eszébe. Bánkódott. Aztán továbbment.

A téren egy pad mellett megállt, kalapját levette, szemét be-

A tudósító bajban van. Lelkében öröm és szomorúság lakozik egyszerre, és nehezen találja a megfelelő szavakat. A meghívó Balatonalmádiba a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság üdülőjébe, különleges eseményre szól: egy szocialista brigád tizenöt postás nyugdíjast látott vendégül öt napra. Olyan kisnyugdíjas embereket, akiknek ilyesmire bizony már régóta nem futja, akiknek talán sohasem jutott túl sok az efféle világi dolgokra, lévén, hogy a kevés nyugdíj az alacsony fizetés egyenesegezi leszámazottja.

Hosszú évek hallgatása után szociálpolitikánk képviselői ma már egyre többen beszélnek az alacsony nyugdíjból élő emberek gondjairól. Köztudott, hogy ez a kérdés a szociális gondoskodás egyik neuralgikus pontja, de mire eljutottunk a felismerésig, hogy ezeket az embereket segítsük, olyan általános gazdasági helyzetbe kerültünk, amelyben a segítség legfontosabb gátja nem a szándék, hanem a pénz hiánya lett.

Talán ezt a helyzetet ismerte fel a HTI Tervező és Műszaki Nyilvántartó Irodájának Neumann János szocialista brigádja, amikor elhatározta, hogy saját erőből, lehetőségeihez képest enyhít a gondokon, még akkor is, ha ez a gesztus a tüne-

ti kezelés szintjét nemigen haladja meg.

A brigád négy éve alakult. Megalakulásuk óta minden évben magasabb kitüntetést kaptak, idén elnyerték a Posta Kiváló Brigádja címet és a SZOT Békeplakettjét. Aztán gondoltak egy merészet, és a kitüntetésért járó 5000 forintot nem osztották fel, hanem félretették egy „nyugdíjas alapra”, hogy megteremtsék egy szándékaik szerint hosszú távú gondoskodás kezdő tőkéjét. Az alapösszegeből különböző társadalmi munkákkal hamarosan 12 000 forint lett, amellyel meg lehetett szervezni az első akciót, ezt a nyaralást. A tizenöt nyugdíjast az igazgatósági gócuemzek volt dolgozóiból válogatták ki, szigorúan azon elv alapján, hogy a rászorulóik jöjjenek el. A nyaralási idény után a HTI rendelkezésükre bocsátotta az üdülőt, az étkezést pedig a még nyitva tartó nagy postás üdülőben lehetett megoldani.

A meghívtak a Horváth Mihály térről közös autóbusszal érkeztek Almádiba, és elkísérték őket azok a brigádtagok, akiknek még volt szabadságuk.

Mert hogy nem kért senki kiké-
rőt, különleges kedvezményt,
megoldották a kísérés, gondos-
kodás feladatát a szabad idejük-
ből.

Az öt nap programját az idősek emberek vágyaihoz, egészségi állapotához alkalmazkodva állították össze a brigád tagjai. Volt tihanyi kirándulás, tekezés a kertben, sok séta és csendes beszélgetés, ismerkedés, vagy ahogy *Hernádi Károly* veszpéremi nyugdíjas mondta: azt kaptuk itt meg, ami hiányzik nekünk. A magunk korabeli emberek társaságát.

Ottjártunkkor *Őriné Dsugán Jácint*, a brigád egyik tagja beszél a jövőről:

— Szeretnénk ezt a bizonyos nyugdíjas alapot növelni, hogy ne csak egyszeri támogatás jusson volt dolgozóinknak, hogy többeket is tudjunk segíteni. Felhívással fordulunk a brigádokhoz, hogy az októberi, novemberi társadalmi munkák értékének egy részét adják át erre az alapra. Tervezzük azt is, hogy a Postás Művelődési Központban egy olyan kulturális műsort rendezünk, amelyen a szocialista brigádok lépnek fel különböző műsorszámokkal.

A belépődíjakat pedig szintén az alap növelésére fordítjuk, így karácsonykor tudnánk adni segélyeket.

Őriné Dsugán Jácint azt is elmondta, hogy van a brigádnak egy tagja, *Jóni Zsigmond*, aki az ő „kitaláló” emberük. Az ötletei termékeny talajra találnak, és *Bodrogi Ferencné*, a brigádvezető „nem hagyja magát le-
rázni”, addig kilíncsel, szervez-
kedik, amíg végül is sikerül az ötleteket megvalósítani. Van-
nak is már új terveik, de egyelőre ezeket hétpécsetes titok fe-
di.

Az okos szeretet rendes emberek között hamar válik követeendő példává. Az üdülő gondnoka, *Kovács Zoltán* az öt napból négyen a saját autóján fuvarozta el a postás üdülő étterméhez a fájós lábú, idősek embereket. Azért csak négy napon, mert az utolsó napra bezárt a nagy üdülő étterme. A búcsúvacsora kuglóf volt kakaóval, mézzel és lekvárral. A zárásra megérkezett a brigád többi tagja is, vagy ahogy az őszi nyaralók mondták: „a mi őrzőangyalaink”.

Zimmermann Ottó

A szobákat is őszi színek díszítik

Délutáni eszmecsere a társalgóban

hunyt, és arcát fölemelte a Nap felé. Sokáig állt mozdulatlanul. Élvezte amint a langyos fényzőn lassan folydogált a testén végig, és azt motyogta: istenem de jó!

Később észbe jutott: menni kell, különben egy órára nem érkezik haza. Kalapját a fejére tette. Aztán igyekezett a téren keresztül a villamosmegállóhoz. Útközben azon gondolkodott: hogyan is menjen? El a Nyugati-
tiig? Arrafelé sokan járjáknak az aluljáróban... Inkább a Pozsonyi út a jó. Oda közelebb is van.

Fogta a kapaszkodókörletet és lépésről lépésre segítette magát fölfelé. Sok volt a lépcső. El-
fáradt. A telefonfülke mellett lihegett és tágra nyílt szemmel nézett a Duna-part felé. Gondolta: arra megy. S onnét aztán végigballag a csillagok utcáján... Így is tett. A huszonnyolcas számú ház kapuja nyitva volt. Tétovázás nélkül belépett, majd tovább ballagott, egyenesen ki az udvarba. És ott kint föltekintett az emeletre, és nézte középen azt a zöld ajtót...

Gondolat villant meg benne: mindjárt megnyílik az ajtó, és kilép a fehér hajú, mosolygós arcú A. Margit... Az öregember sóhajtott, majd a fejecsuklott. Nagysokára maga elé motyogta: hová is gondolok. Ő is elment. A nevető szemű, meleg hangú K. Dezső... , szerintem az utca legnagyobb csillaga volt. Tavalyelőtt még láttam a tévében. Mindig különös tisztelettel fogadta a köszönésemet.

Kalapját magasra emelte és bólintott... — Gondolatmenete hirtelen megszakadt, enyhé szédülést érzett. Kézével a falhoz támaszkodott, és azt gondolta: bemegy a következő kapu alá és ott leül a lépcsőre. Aztán később majd továbbmegy. Benyitott és a félhomályban botorkált előre. Ismerte a házat. Néhány mozdulat és ott lesznek a lépcsők. Topogott körbe-körbe, de a lépcsők még mindig sehol. Lassan, lassan jobbra húzódtott és emelte a lábát. Mindenütt csak a falat érintette. Pilláit jártatta, pislogott, de hiába...

Hirtelen kemény férfihang zúgott a fülébe:

— Halló öreg! Oda ne pisiljen! S a mennyezet közepén hirtelen villany gyulladt.

Az öregember a vállá közé húzta a fejét, és ijedt hangon motyogta:

— Ó dehogya. — Topogott és szorongva nézte a közeledő fiatalembert. Az megállt előtte, és azt kérdezte:

— Keres valakit?

Az öregember zavartan pislogott és tétován rágogta a fejét.

Az emeletről lépések hallatszottak. A bajszos, fekete hajú fiatalember odébblépett, és figyelte az érkezőt. És amikor megpillantotta a szemüveges, kopasz férfit, magasba emelte a kezét, és azt kiabálta Balassának:

— Akkor minek jött be a házba?

Az öregember izgatottan topogott és nézett a kapu felé. Azt gondolta: őszinte lesz. Aztán indult haza.

— Kérdeztem, Atyus! — kiabált a fiatalember.

A szemüveges, kopasz férfi a földszintre ért és megállt. Is-

merte a nagyhangú fiataalt: a ház takarítója. A lakókra is gyakran kiabál. Még utóbb megveri ezt az öregembert.

Balassa Károly ránézett az újonnan érkezettre. A barátságos tekintet lassan föloldotta ijedelmét, és halkán megszólalt.

— Ebben az évben leszek kilencven... Még soha nem pisiltem a kapu alá. Hogy minek jöttem be ebbe a házba? Nagyot lélegzett, köhintett. Aztán hangosan folytatta. — Amíg élek, ebbe az utcába félig-meddig hazajövök. Legalábbis így érzem. Valamikor huszonegy-néhány évig ennek az utcának a kézbesítő postása voltam... — ráncos ajka megremegett, a hangja elcsuklott.

A szemüveges, kopasz férfi közelebb lépett, szemüvegét levette és tágra nyílt szemmel nézte a gyöttrődő öregembert. Nézte és gondolkodott: ez lenne a vörös hajú postás? Ő hozta az egyetemi felvételem... Eszébe jutott a név. Közelebb hajolt és bátortalan hangon tudakolta:

— Balassa bácsihoz van szerencsém?

Az öregember meglepődött, de szíve körül édes bizsergéssel sóhajtott: uram, atyám, hát még emlékeznek a nevemre. Bólintott. És akadozva felelte:

— Igen... Balassa Károly vagyok.

A szemüveges férfi mosolygott, a kezét határozottan nyújtotta, és hangosan mondta a nevét:

— Dr. Szekeres! Második emelet... a Gábor.

Az öregembernek lejjebb csúszott az álla és a szeme kimeredt. Nem volt ereje szólani. Nagyot sóhajtott: istenem de boldog vagyok. Nagyon boldog.

És érezte, hogy a kezét a meleg tenyér még mindig szorongatja.

P. Kovács János

Tanácsok mindenkinek

A lábak védelmében

Napjainkban mindenre készülnek számítások. Így például kiszámították, hogy az ember életútja során többször körülgyalogolhatná az Egyenlítőt. A biológiai technika mesterművének tekinthető láb tehát rendkívül nagy megterhelésnek van kitéve. Különösen vonatkozik ez a kézbesítőkre, akiknek a gyalogláson, a lépcsőjáráson kívül még jelentős súlyú terhet is kell cipelniük. Fokozott mértékben terheli a lábat az állómunka is. A postai dolgozók közül igen sokan állva végzik munkájukat. A nőket munka után otthon még várja a „második műszak”, amely szintén sok járást, állást igényel. A túlterhelt lábak fájnak, aminek rossz közérzet a következménye, s a munkahelyen és otthon kedvezőtlenül befolyásolja munkateljesítményüket.

Arra, hogy milyen fontos a testünk terhet „rabszolgaként” hordozó lábaink egészsége, rendszerint csak akkor döbbenünk rá, amikor már a fájdalom figyelmeztet, hogy valami nincsen rendben. Való igaz, hogy nem fordítunk kellő gondot lábunk ápolására, mostohán bábunk vele. Pedig rendszeres ápolással, törődéssel megelőzhetnénk a legtöbb passz kialakulását, esetleg visszacserezhethetnénk egészségét, munkabírását.

A láb ápolásának fontosságát az a körülmény is nyomatékosan aláhúzza, hogy a lábfejek egész nap merev anyaggal, a cipővel vannak körülvéve. Így levegőtől, napfénytől elzárva, valóságos „börtönben” végzik megfeszített munkájukat. Éppen ezért nagyon fontos a kényelmes, a láb méreteinek megfelelő lábbeli kiválasztása.

Először a különböző lábpanaszok megelőzésére adunk néhány megszívlelendő tanácsot.

Ügyeljünk a helyes járásra, és ne koptassuk fedére cipő-sarkunkat, ne kínozzuk lábunkat szűk cipővel, ne rakjuk hosszabb ideig lábainkat egymásra keresztbe ülés közben, mert ez akadályozza a vérkeringést, és a lábszárbán pangást idéz elő, így kezezzünk megszabadulni testsúlyfeleslegünkől, ha sokáig kell egy helyben áll-dogálnunk, időnként mozgassuk meg a lábfejeiket, ha lehetőségünk van rá, nyáron járjunk legalább 15-20 percig mezítláb, kissé magasabbra helyezve pihentessük lábainkat, hogy a na-

pi megterhelés után regenerálódjanak.

Ha fáradt a lábunk, felfrissíti a hideg-meleg, váltakozó hőmérsékletű lábfürdő. A meleg víz 40, a hideg 20 fokos legyen. A lábfürdőt mindig hideg vízzel fejezzük be. Lábaikat rendszeresen tornáztassuk, a lábfejeiket előre-hátra, jobbra-balra mozgassuk (tévézés közben is elvégezhető). Ha lábunk dagad vagy fáj, esetleg apró hajszálerekcské jelennek meg a bőrön, sürgősen forduljunk ortopéd szakorvoshoz, akinek az utasításait pontosan tartjuk be. Az egész testet felüdíti a talpmasszázs. A talpukat körkörös mozdulatokkal masszírozzuk meg, különösen az érzékeny pontokon. (A talpmasszázs híveinek — reflexológia — nő a táborahazánkban is.)

Éljünk a lehetőséggel és a lábápoláshoz használjunk korszerű lábápolószereket, amelyek védik a lábak egészségét, növelik munkabírását. Néhány készítményre felhívjuk a figyelmet, amelyek a közelmúltban kerültek forgalomba.

Gyógynövények felhasználásával készült a *Richtofit* gyógy-növénykrém, amely valóságos „gyógyír” a fájós, fáradt lábakra. A készítmény kilenc gyógy-növény kivonatát tartalmazza. E kivonatok, valamint a bőrrokon és orvosiilag tesztelt vivőanyagok komplex módon fejtenek ki bőrynugtató, fájdalomcsillapító, edző, bőrregeneráló hatást. A krémet mindig letisztított bőrre, finom, masszírozó mozdulatokkal kenjük fel. (Visszeres lábat tilos masszírozni!) Visszeres lábra óvatos mozdulatokkal terítsük szét a jól kenhető, puha krémet. A gyógynövénykrém alkalmas az ülőmunkát végzők aranyeres panaszainak kezelésére is.

Figyelmet érdemel a francia licenc alapján készült *Pédi-Relax* lábápoló sorozat. A *Pédi-Relax bőrpuhító* krém száraz lábra ideális készítmény. A gyorsan felszívódó krém Á-vitamint, lecitint, karbamidot,

mentolt tartalmaz. A *bőrkeny-nyedés elleni* krém a „bőrradí” szerepét tölti be. A benne levő polietilén szemcsék ledörzsölik az elhalt sejteket a bőrről, így az ismét puha lesz. A *lábizzadásgátló* krém a lábápolás nélkülözhetetlen kelléke. Hatására néhány nap múlva normalizálódik a verejtékmirigyek működése. A *lábpthentető* krém kellemesen pihenteti az igénybevételtől elgyötört, fáradt lábat.

Természetesen minden lábápolás alapja a higiénia.

Konyhai fortélyok

A kukák, a szemetes kosarak sokat mesélhetnének arról, mennyi kenyer kerül méltatlan helyére — a szemétkébe. Ez nemcsak pazarlás, hanem súlyos nevelési hiba is. Ha a gyermek születől azt látja, hogy a tegnapi kenyeret kidobják, ő sem fogyasztja el a másnapot. Az asztalon a legtöbb helyen csak a friss kenyérnek van kellő „rangja”.

Éppen ezért arra adunk tanácsot, hogy a háziasszony milyen módszerrel kinalhat mindig friss kenyeret a családnak. Vásárolhat a napi szükségletnél jóval több kenyeret, a felesleget tárolja mélyhűtőben. Vágja le a kenyérből azt a mennyiséget, amely előreláthatólag aznap elfogy. Tegye tiszta ruhába, utána helyezze kenyeresdobozba. Másnapig puhan marad. A megmaradt kenyeret vágjuk nagyobb darabokra (körülbelül egy étkezéshez szükséges adagokra), majd külön-külön becsomagolva tegyük a mélyhűtőbe. Fogyasztás előtt két órával vegyük ki, ha felenged olyan lesz, mint a friss. A mélyhűtés módszere nagyon jó például ünnepek előtt, amikor kitör a kenyérmizéria. Természetesen ugyanígy lehet mélyhűtőben tárolni péksüteményt, kalácsot.

Fási Katalin

A HTE postai szakosztályainak november havi programja

November 5. (csütörtök), 15 óra. Posta Járműtelep, XIV., Egressy út 35-51. *Kovács István:* A gépjárműfenntartás operatív irányítási rendszerének bevezetése a Posta Járműtelepen. Felkért hozzászóló: *Bodnár László*

November 10. (kedd), 15 óra. VI., Népköztársaság útja 3. *Csorba Imre:* A távközlésfejlesztés nemzetközi tapasztalatai.

November 12. (csütörtök), 15 óra. VI., Népköztársaság útja 3. *Borsos*

Károly: A távközlés fejlesztésének gazdasági határai

November 24. (kedd), 15 óra. VI., Népköztársaság útja 3. *Kiss János—Vargáné Dancs Teréz:* Készpénzkimélő fizetési módok.

November 26. (csütörtök), 15 óra. VI., Népköztársaság útja 3. *Dr. Horváth Csabáné:* Figyelemre méltó távközlési szolgáltatások az Amerikai Egyesült Államok távközlési társaságainál.

Otthoni munka — közös érdek

Miért kivételes a bedolgozó a postánál?

Otthon és munka. Általában egymáshoz nem kapcsolódó két fogalom, ha a háztartási tennivalókat figyelmen kívül hagyjuk. Ebből az is következik, hogy az ember minél többet dolgozik, annál kevesebb időt tölthet otthon, a családjával. A kenyérkereset és a családi élet így gyakran egymás rovására folytatható. Kivéve akkor, ha az ember például bedolgozó.

Magyarországon 1987 első felében az iparban foglalkoztatott másfél millió személy közül mindössze 35 ezer volt a bedolgozó, mintegy ötvenezerral kevesebb, mint húsz éve. Pedig a munkát keresők negyede-ötöde (ezen belül a nők még nagyobb része) szívesen vállalna otthoni elfoglaltságot, ami a családi terhek — gyerek gondozása, idős szülő ápolása — vállalásával összeegyeztethető volna. A szakszervezeti mozgalmak álláspontja szerint — népesedéspolitikai célok megvalósítá-

sáért — ki kell dolgozni és be kell vezetni a gazdaságilag reális és társadalmilag beilleszthető intézkedések olyan változatait, amelyekben az anyák munkahelyen töltött idejének csökkenése összehangolható a családok jövedelemigényével. Ezért — más intézkedések mellett — tovább kell bővíteni az otthoni munka feltételeit, s érdekében kell tenni a munkáltatókat a bedolgozók nagyobb mértékű foglalkoztatásában.

Milyen a bedolgozó foglalkoztatás helyzete a Magyar Postánál, s van-e lehetőség ki- szélesítésére? Szakszervezetünk titkársága nemrég megvizsgálta ezt a kérdést, s megállapította, hogy ez a foglalkozási forma a postánál csak 1982 óta, és igen szűk körben működik. Egyetlen közép fokú postaszerv, a Posta Számítástechnikai és Elszámolási Intézet foglalkoztat jelentősebb számú bedolgozót, 1986-ban átlag 32 személyt.

Független időbeosztással

Egyikük Gögös Jánosné, aki hatodik éve dolgozik otthon, a pesti Lőrinci Havanna utcai lakótelepen levő lakásukban. Munkahelye a konyha, pontosabban a konyhaasztal — itt ellenőrzi a posta által kifizetett nyugdíj- utalványok elszámolásának helyességét, egy kis összeadógép segítségével.

Ha nem lenne félreérthető, azt mondanám, hogy a fiatalasszony boszorkányos gyorsasággal üti be a géphez az adatokat, s a gépből kijövő papírszalag kigyózza körülötte az asztalt, miközben a gáztűzhelyen készülő marhahúsleves ínycsiklandozó illata tölti be a konyhát.

— Általában csak délelőtt dolgozom, közben megfőzöm az ebédet, sőt mellette mosni, takarítani is szoktam, így az egész délutánt a gyerekekkel tölthetem — magyarázza. — Együtt tanulok velük, aztán játszunk, ha jó idő van, elmegyünk sétálni, kirándulni. Férjem házfelügyelő, ő is általában otthon van, így sokat vagyunk egymással és a gyerekekkel.

Ezért vállalta a bedolgozást?

— Azért kértem annak idején, mert gyerekeim gyakran betegeskedtek és sokszor fizetés nélküli szabadságot kellett kivennem, hogy itthon maradhassak velük. Volt olyan hónap, hogy emiatt csak ötszáz forintot kerestem, ezért valami megoldást kellett találnunk. Amikor megtudtam, hogy van lehetőség bedolgozóként végezni munkámat, kérvényt írtam a munkahelyi vezetőmnek, s megkaptam az engedélyt.

Gögös Jánosné 1969 óta dolgozik a postánál, mindvégig a PSZI-nél, illetve annak elődjénél. Szülei és anyósa is postás dolgozók voltak, érthető hát,

hogy nem akart megválni munkahelyétől, ugyanakkor azonban a megélhetést is biztosítani kellett. Ezt tette lehetővé a bedolgozó munka, hiszen így ugyanazt csinálja, mint azelőtt bent a Csekkszámláló Hivatalban, s havonta 3700-4000 forint körül keres, a teljesítménytől függően.

Az elvégzendő munka mennyisége havonta változik. A szeptember 15-e és október 15-e közötti hónapban például 190 ezer utalványt kell ellenőriznie, s mivel egy utalvány után 0,0195 forint bért kap, így előre kiszámolhatta, hogy ebben a hónapban 3705 forintot keres. Mivel a norma óránként 1100 utalvány, ez valamivel több mint 21 forint órakeretnek felel meg, de ő — állítása szerint — 1300-1400 utalványt szokott összeadni óránként, olyan nagy a rutinja. Így viszont lényegesen rövidebb idő alatt teljesíti a feladatát, s több szabadideje marad.

— Nagyon jó, hogy úgy dolgozom, ahogy beosztom magamnak a munkát. A lényeg az, hogy határidőre meglegyek. Előfordul, hogy hétvégén is dolgoznom kell, de így a rendszeres fél napi munkával teljesíteni tudom a havi normát, s délutánjaim szabadok.

A keresete persze lehetne több, mondja, s hozzáteszi, hogy négy-négy és fél ezer forintot tartana méltányosnak, vagyis az utalványonkénti fillérszorzó újabb emelését, amit egyébként a hat év alatt kétszer már megtettek. Véleménye szerint a szállítási költséget is teljes egészében megtéríthetné neki a posta, hiszen havonta neki kell taxival hoznia-vinnie az utalványokat tartalmazó dobo-

zokat — általában ötven hatvan darabot — nem kis távolságra. Vagy az még jobb lenne, ha a PSZI saját kocsijával gondos-

kodna az utalványok szállításáról, mivel a taxisok nem szívesen vállalkoznak ilyen munkára...

Szakmát változtatva

Ebből a szempontból Takács Gusztávné Gögös Jánosnéval szerencsésebbnek mondható, lakótelepi lakása ugyanis alig ötven méterre van a hivatal épületétől.

— Egy kiskocsival szoktuk áttolni a dobozokat, a hivatal egyik segédmunkása segít a rakodásban és a szállításban — magyarázza, s hozzáteszi —, a férjem ritkán van itthon, mert hajós. Takács Gusztávné 1986 novemberétől dolgozik a postánál, azelőtt bőrdíszműves volt.

— Édesanyám olyan beteg, hogy állandó felügyeletre szorul, ezért nem tudtam folytatni régi szakmámat. A kisfiam három és fél éves, vele itthon maradtam gyese, de aztán bedolgozó munkát kellett keresnem. Megpróbáltam a varrást, de az nagyon lekötötte az időmet. A sógornóm a postánál volt bedolgozó, ő ajánlotta, hogy jöjjelek ide, s amikor kilépett, az ő helyére kerültem.

Takács Gusztávné ugyanúgy nyugdíj utalványokat ellenőriz, mint Gögös Jánosné. Az október 15-ével záruló hónapban több mint 207 ezer darabot kellett összeadnia, s ezzel 4049 forintot keresett. Ő a tálatában levő asztalnál dolgozik, az ablak

mellett, kivéve télen, mert akkor hideg van.

— Eleinte lassan ment a munka, meg kellett tanulnom, bele kellett szoknom. Még most is egy újjal dolgozom, de a gépet már nem nagyon kell néznem, csak az utalvány adatait. Általában reggel nyolctól délután háromig dolgozom, előtte reggel elviszem a gyereket az óvodába. Édesanyám főz leggyakrabban, megebédelünk, aztán fél négy körül elmegyek a fiámért az óvodába, leviszem a játszótérre. Gyakran este, sőt hétvégén is dolgoznom kell, mert még nem megy elég gyorsan a munka, a határidőre pedig mindenképpen el kell készülni.

— Akkor nem sok szabadideje marad.

— Valóban, mégis nagyon jó nekem ez a munka, mert itthon tudok lenni édesanyámmal, s a kisfiam is sokat betegeskedik. A havi négyezer forint keresetre pedig nagy szükségünk van. Igaz, hogy ez a munka fárasztó, rontja a szemet, este nem is tudok már tévét nézni, mégis örülök neki, hogy van, és csinálhatom. Ameddig lehet, addig szeretném folytatni, mert a mi helyzetünkben számomra ez a legjobb megoldás...

Hódít a számítástechnika

Valószínű, hogy mások is így gondolkodnak, csak hogy nem lehet minden jelentkező bedolgozó.

— Nálunk most tizenhárom van, de tudjuk, hogy többen is szeretnének ilyen formában dolgozni, főleg gyeden, gyese, levő anyák — mondja Tilmann Józsefné, a csekkszámláló hivatal utalványosztályának vezetője. — A létszámot a munka mennyisége határozza meg, s a bedolgozókra csak a kifizetett nyugdíj utalványok leszámlálásának ellenőrzését tudjuk bízni, ezek száma pedig nem nő számottevő mértékben. Mivel az anyag mennyisége lényegében állandó, ezért nem indokolt növelni a bedolgozók számát.

— Más munkát miért nem tudnak rájuk bízni?

— Mert a másik két utalványfajtát, a belföldi és az MNB utalványokat már számítógépes adatrögzítéssel dolgozzuk fel, és ellenőrizzük. Kétségtelen, hogy a számítástechnika a jövő, s ez a bedolgozó foglalkoztatás ellen hat.

— Mégis, milyen előnye van jelenleg a hivatalnak abból, hogy bedolgozókat foglalkoztat?

— Az, hogy nem volt sem elegendő létszámunk, sem helyünk a nyugdíj utalványok feldolgozására, s az otthoni munkával mindkét gondunk megoldódott. A bedolgozók folyamatosan kapják a munkát, amit persze körültekintően meg kell szervezni, az anyagot átadni, nyilvántartani, majd az elvégzett munkájukat átvenni és ellenőrizni.

Tilmann Józsefné azt is elmondta, hogy a teljesítménybér alapjául szolgáló fillérszorzót a hivatalban dolgozók keresetével összhangban állapítják meg, s karbantartják. A rezsi-költséget — amely 300 forint körül mozog — negyedévente a munkaóra és a tételszám alapján számolják el. Érthetetlen viszont az, hogy az elszámolás során nem veszik figyelembe milyen távolságra kell szállítania a bedolgozóknak.

Mindent összevéve, a bedolgozás — úgy tűnik — inkább előnyös, mint hátrányos a munkáltatónak és a foglalkoztatottnak egyaránt. Hiszen a munkáltató beruházás, munkahely-létesítés és felszerelés nélkül kisebb költséggel oldhatja meg feladatait, igaz, hogy körültekintőbb munkaszervezésre és fokozott minőségellenőrzésre van szükség. A bedolgozó számára a fő előnye az, hogy otthon, önállóan végezheti munkáját, és teljesítménye alapján kapja meg bérét. Mégis, szakszervezetünk titkárságának felmérése szerint a postaszervek többségénél nem tartják célszerűnek a foglalkoztatási formát. Kivétel a Javítóüzem és a PSZI; ez utóbbi — szakmai érdekeinek megfelelően — további negyven személynek kíván bedolgozó lehetőséget kialakítani. Módot lát arra, hogy ezt összekapcsolják a megváltozott munkaképességek alkalmazásával.

Szakszervezetünk álláspontja szerint a posta kollektív szerződése és a függelékek együtt, megfelelő jogi feltételeket nyújtanak a bedolgozók foglalkoztatásához. A továbbiakban ott indokolt szorgalmazni a foglalkoztatási forma bevezetését, ki-

Közben az ebéd is elkészül...

Munkahely a tálató

szélesítését, ahol a postai feladatok — a munkaerőgazdálkodási feltételek figyelembevételével — célszerűen, hatékonyan így végezhetők el, s a munkáltató és a dolgozó érdekét egyaránt szolgálja.

Faggyas Sándor

Akire újból süt a nap...

Kecskeméttől majdnem 30 kilométerre van Lakitelek és a hozzá tartozó Töserdő, amely fűrészfűrész és kirándulóhely. E hely évről évre szebb lesz. Idejárnak a környék lakói felüldülni, és gyógyvizében gyógyulni.

Van a községnek új postahivatala is, így a régi postaépület ma lakás céljára használgatik. Itt élte le életét, és él ma is Baranyi János nyugdíjas postás, volt hivatalvezető szaktársunk. Hűségesen szolgálta a postát, addig, amíg csak bírta. Ma nyugdíjas éveit éli 87 évesen, de ő még nem látta az új postát, azt az új postát, ahol már szép környezetben, jó munkakörülmények között dolgoznak a postások. Nem látta, mivel az idő olyannyira kikezdte egészségét, hogy lábait nem tudja járásra sem használni. Reggel felöltöztetik, egész nap a szobában ül, majd este lefekszik. Az idén még nem látta az udvarban lévő virágokat, az utca forgalmát, és nem érezhette a nap éltető sugarát, melegét.

A hír eljutott Kecskemétre, melyet Olajos István lakiteleki hivatalvezető továbbított. A perc töredéke elég volt ahhoz, hogy a segíteni akaróhoz a kép összeálljon. A Kecskemét 1. postahivatal szocialista brigádjai már sok segítséget adtak és adnak ma is a nyugdíjasoknak. Baranyi János nyugdíjas esete azonban megrendítően hatott a 18 szocialista brigád tagjaira. A hír hallatán azonnal megfogalmazódott a segítség módja. Tolókocsit kell venni, és azzal közlekedve megszűnik a szobafogság.

Az elhatározást tett követte. A kézbesítők szocialista brigádjai egy nap alatt felderítették egy eladásra szánt tolókocsit, melynek árát a jubileumi év tiszteletére a hivatal szocialista brigádjainak tagjai összegyűjtötték. A tolókocsi a hír „vétele” után már egy héttel Baranyi János lakásán volt, aki meghatottan köszönte meg a brigádok gyors segítségét.

Közben új gondolatok is születtek, melyek szintén a szocialista brigádokban rejlő segítőkész és leleményességet tárják fel.

A brigádok most már nem elégszenek meg a használtan vásárolt tolókocsival, hanem elintézik, hogy Baranyi János a mozgássérülteket elbíráló orvosi bizottság elé kerüljön. Így egy új, modern és összecsukható tolókocsi kiutalásával még jobb körülményeket lehet teremteni számára. Ezzel megteremtődik annak lehetősége is, hogy a jövőben a szocialista brigádok által vásárolt két kocsival az arra rászoruló postás mozgássérülteknek azonnali segítséget tudnak nyújtani.

Ebben az ügyben tehát gyorsan sikerült eredményt elérni, melynek tanulsága is van. A napi elfoglaltság mellett többet is lehetne törődni egymással. Jobban kellene ismerni a dolgozókat, nyugdíjasainkat, néha saját magunk problémáját ahhoz, hogy a lakitelekihez hasonló ügyek hamarabb oldódjanak meg. És az is bebizonyosodott, hogy a szocialista brigádok összefogásával más, hasonló tettek is véghezvihetők, mert a közösségi erő megfelelő irányítással sok akadályt le tud győzni.

Szantner György

A nyugdíj utalványokat egyelőre kézzel dolgozzák fel

A társadalmi mozgalmak postája, a postások forradalmisága

Postai múltunkban való kalandozás során az olvasóban felvetődik a gondolat, hogy hazánk történetének társadalmi változásai során a postások milyen magatartást tanúsítottak, hogyan fogadták a történelmi sorsfordulókat, szolgálták-e a haladást? Mielőtt e kérdésre választ kapnánk, indokolt tekintetbe venni, elemezni a postások társadalmi helyzetének változásait.

A postások társadalmának alakulása

A postás társadalmi réteg helyzetét — a kor történelmi és gazdasági viszonyai mellett — munkahelye, beosztása, vagyoni és társadalmi körülményei határozták meg. A hírközlés hazánkban is, mint a legtöbb országban, a kormányzás fontos végrehajtó szerve volt. A hírközlés felső szintű irányítói kezdetben az uralkodó osztály tagjai, végrehajtói a szolgál rendből kiemelkedő szabad jobbgyok voltak. Mindkét réteg, a vezető és a végrehajtó egyaránt a királyi szolgálathoz tartoztak, s a királyi szolgálat a középkorban megbecsült, előnyökkel járó tevékenység volt.

A XVI. század elejétől, amikor Habsburg-házi királyaink a nyugaton jól bevált postahálózatot hazánkba is kiterjesztették, egy ideig, a kor követelményeinek jobban megfelelő intézményt ültettek át, melynek gyökerei nem hatoltak be a több száz éve kialakult magyar rendi társadalomba, így a posta személyzete is kívül maradt a megyei szervezeten.

A Magyar Postának a nemesi közigazgatásból való kimaradása kezdetől fogva ellentétet idézett elő a bécsi udvari szervek és a magyar kormányzat között, és a posta feletti illetékesség tekintetében. Míg magyar részről az osztrák postahálózattól való függetlenítést kívánták törvényileg biztosítani és az uralkodókkal betartatni, a bécsi udvar a magyar postát az osztrák örökös tartományok módjára kívánta kezelni, amihez minden politikai eszközt felhasználhat. Az 1622. évi 26. tcz. ugyan kimondta az önálló magyar főpostamesteri felállítását, és kinevezte az első magyar főpostamestert *Bornemissza István* személyében, a császár-király pénz-zavarában hűbérként mégis a Paár főfoknak adta a magyar és osztrák tartományi postákat.

A posták helyreállításától, 1713-tól II. Lipót uralkodásáig (1792) történt gazdaságpolitikai változások jó hatással voltak a posták helyzetére, működésére.

A társadalmi mozgalmak erősödése

A francia forradalom (1789. július 14.) hatása, majd a Napóleon elleni harcok a hatalom részéről az abszolutizmus erősödését, más részről a nemzeti szellem térhódítását, a reformtörekvések felszínre jutását segítették elő.

A postások döntő többsége a reformkor szellemében segítette a társadalmi fejlődést: harcolt a magyar nyelv hivatalossá tételéért, a posta nemzetivé válásáért. A tilalmak ellenére szállította a Kossuthi szerkesztette Országgyűlési Tudósításokat (*Rudolf József* Sátorajaujhelyen), *Zákó János* tokaji kiadó pedig 1846-ban megvalósította a hivatalos esküszöveget, mert nem akart olyanra felesküdni, amit nem kívánt hazafias lelkiületéből eredően megtartani. Amikor pedig a haza védelmére hívták a népet, a postások nagy számban álltak a zászló alá, mind felkelő nemzetőrként, mind reguláris katonaként — akárcsak a Rákóczi-szabadságharc idején.

A kiegyezést követő kapitalista fejlődés hatására a munkásmozgalom kezdeti eredményei nyomán a magyar postások körében is megindult a társadalmi szervezkedés, melyet az élenkül

szaksajtó megjelenése segített elő: 1867–1883 között a Posta Közlöny, szerkesztői *Joanovich György*, *Hübert Károly*, *Klieger Tibor* és *Böszörményi Kálmán*, 1874–75-ben *Balás Sándor* Posta és Távirde Közlönye, majd 1882-ben a Közlekedés Ügy című szaklap, mely Pakson jelent meg. Említést érdemel még *Táborfy Lajos* Postai Hetilap-ja 1876-ból, valamint *Paulay Zsigmond*nak az 1879–1880-ban kiadott Postai Szemléje. A lapok a postamesterek és beosztottjaik gondjaival foglalkoztak.

Mi idézte elő a postamesterek mozgolódását? A kiegyezés évtizedében a kapitalista fejlődés felgyorsulásával a postaintézmény felső vezetősége mindjobban elkülönült a végrehajtó szolgálattól. A kincstári hivatalok dolgozói, a nagy forgalmú postamesteri hivatalok vezetői anyagiak tekintetében szintén elkülönültek a nagyszámú kis forgalmú, kis jövedelmű postamesterektől. A folyamat a postaszállításban 1860–1880-as évek között bekövetkező változás (a postakocsi-szállításról a vasútra való áttérés) tovább rontotta a kispostások helyzetét. A vasúthálózat századvégi gyors kiépülése felszámolta a postaszállítást korábbi módszerét. A postamester, aki a jövedelmének nagy részét a személyes és áruszállításból, saját kocsijának bérbeadásából szerezte, az ügyfél előtt magánvállalkozó, az igazgatóság nál bérlet volt. A vasút térhódításával ez a jövedelemforrás elapadt, a postamester saját személyében is alkalmazottá vált, aki jövedelmét évi bérből és kézbesítési átalányból, a beosztottainak terhére megkötött összegből szerezte. Így alakult ki a korszerű postával a postások nagy részének kizsákmányolása.

A differenciálásnak politikai háttere is volt: a postamesterek igen nagy része vagyoni helyzetük és iskolai végzettségük alacsony szintje miatt nem volt választható, sem választható, ki volt zárva a közeletről. A kötöttségektől való megszabadulást, ingatlanság helyzetük rendezését az állami létszámba vételtől remélték.

A postamesterek 1867 közepén Baján, Piskolton és a torontáli Csőszteleken tartottak értekezleteket anyagi helyzetük javítására. Kívánságuk: a tisztviselői rang elnyerése, holtig tartó kinevezés, vásár- és ünnepnap szabad élvezése stb.

1868. március végén Pesten országos postamesteri értekezleten 14 pontban foglalták össze kéréseiket. Ez évben alakult meg a Postamesteri Önszervező Egyesület, melynek elnöke *Gervay Mihály* országos postafőigazgató lett. A kollektív kapcsolatok ápolására 1875-ben megalakították a Magyar–Horvát–Szlavon-országi Postamesterek Egyesületét, melyet *Baross Gábor* 1890-ban feloszlott. 1894-ben alakult meg a Postaalkisztek Emberbarát Asztaltársasága; ők szervezték meg a budapesti levélhordók és szolgák 1895. évi háromnapos sztrájkját.

Az első világháború hatásaként kialakult társadalmi forradalmakból a postások sem voltak ki magukat, a háború terhei őket is sújtották. A postásmegmozdulások sorát 1917 októberében a postatákarékpénztári díjnokok sikeres bérstrájkja nyitotta meg. Ezt követte a pesti Teréz és József telefonközpont nődolgóinak kétórás figyelmeztető munkabeszüntetése. A postásnők tevékeny közreműködői voltak 1918. november végén a monarchia szétbomlása után megalakult Magyar Nemzeti Tanács hatalomátvitelének, melynek során megalakult a Postatanács: „a személyzet érdekeinek képviselőit és a kártársi megértés szellemében örködni a rend és fegyelem megtartásán”.

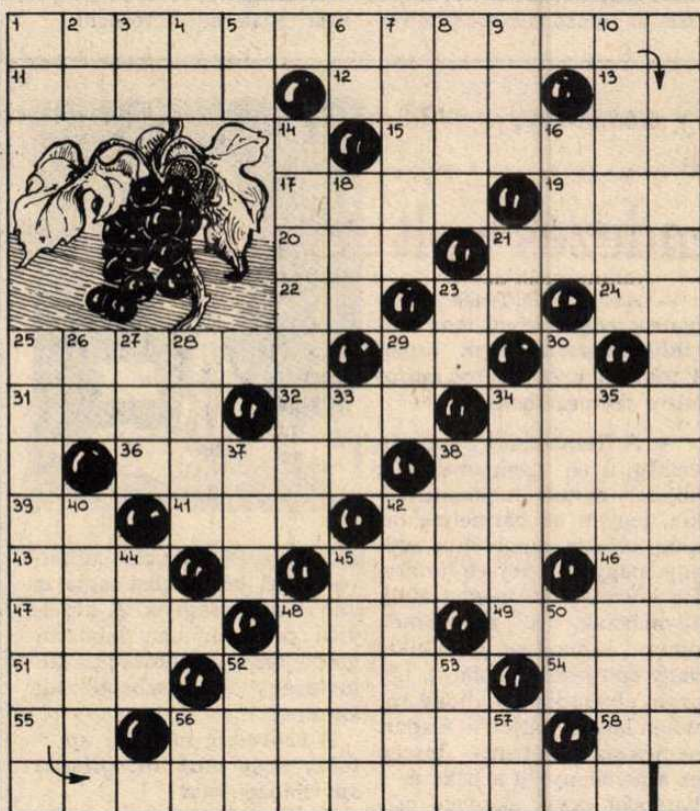
A postások képviselője a forradalmi időben *Robiczek Pál* számított volt, aki mint a Kommunista Magyarországi Pártjának alapító tagja 1918. december 12-én a KMP postásbizottságát, majd mint ennek titkára december 25-én az Országos Postás Szakszervezetet segítette megalapítani.

A budapesti nagy postahivatalok dolgozóinak többsége támogatta 1919. március 21-én a munkáshatalom létrejöttét, részt vettek annak munkájában, és amikor néhány hónap múlva a nemzetközi intervenció támadását kellett visszaverni, munkaszáslóalja tömörülve vett részt a vörös hadsereg északi hadjáratában, a Miskolc felszabadításáért vívott harcban: 1919. május 20–22-én.

A postások tanácsköztársasági szerepe nem korlátozódott egy-egy szűk szakmai rétegre, hanem Budapesten a postai létszámnak több mint a fele vett részt a munkáshatalom segítségével. A Tanácsköztársaság bukását követő megtorlás során az igazolóbizottságok javaslata alapján a fegyelmi bizottságok 813 kinevezett postai alkalmazottal szemben (ez a budapesti postás dolgozók 53 százaléka volt) alkalmaztak fegyelmi büntetést, és tettek ellenük még évek múltán is büntetőfeljelentést. A ki nem nevezetteket fegyelmi eljárás nélkül elbocsátották.

A 2. világháború során a politikai helyzet nehéz állapotot teremtett a postán. A gyorsaság, pontosság, megbízhatóság követelménye mellett az emberiség követelménye járult. Segíteni az üldözötteket, menteni a jövő számára azt, ami menthető. Forradalmi követelmény és tett volt ez is, mint az újjáépítés, vagy napjainkban fejlődésünk — kevésbé látványos, de megelégedést keltő következménye, mindennapi szolgálattal való — segítése.

Dr. Kamody Miklós

Mikes Kelemen sorsát énekelte meg „Szüretünk” című versében *Lévay József*. Az idézett és beküldendő sorok: vízszintes 1., függőleges 25., 14. és 45.

VÍZSZINTES

1. Az idézet első része. 11. Női becenév. 12. Ropogós. 13. Igekövető. 15. Begyűjtő. 17. Emelkedő földhalom. 19. Régi sportegyesület. 20. Női becenév. 21. Táplálék. 22. Ételeinkben nélkülözhetetlen. 23. Európai nép. 24. Kis francia sziget az Atlanti-óceánban. 25. A három-testőr egyike. 29. Állati lakkhely. 31. Indiai testgyakorlat. 32. Pest megyei város. 34. Idom, forma. 36. Balatoni üdülőhely. 38. Fővárosi focicsapat népszerű neve. 39. Rangjelző. 41. Nyelvtani fogalom. 42. Sakknagymesterünk (ahogyan ejtjük). 43. Amerikai operaház ismert névrövidítése. 45. A II. világháború repülőgéptípusa. 46. Csodálkozó szó. 47. ... Ervin Kisch. 48. Probléma, gond. 49. Közterületek (ford.). 51. A labdajátékok célja. 52. Nyugat-magyarországi község. 54. Földdarab. 55. Lakótelep röv. 56. Betartja-e az időt? 58. Görög betű.

FÜGGŐLEGES

1. A tiltakozás egyik szava. 2. Betű az abc végén. 3. Kerget,

Régi hagyomány a postás dolgozók között egy-egy kiemelkedő eseményre, évfordulóra vetélkedőkkel felkészülni, színesebbé tenni az ünnepet. A Helyközi Távbeszélő Igazgatóság kollektívái már második alkalommal kezdeményezték, szervezik és rendezik meg a postásbrigádok szellemi vetélkedését. Tavaly a Tervező és Műszaki Nyilvántartó Iroda Neumann János szocialista brigádja hívta országos versenyre a postásbrigádokat: a „Béke 41 éve” címmel rendezte, szervezte meg — a tszb támogatásával — az országos vetélkedőt, a rajz-, plakát-, montázspályázatot és -kiállítást, zászesítve a postásyermekek békét bemutató munkáival.

Még alig fejeződtek be a „Béke 41 éve” rendezvények, amikor újabb HTI-s brigád, az ugyancsak TMNYI-s „Ifjúság” jelentkezett kezdeményezésével, és országos felhívással fordult a postásbrigádokhoz: ünnepeljük méltó módon, hagyományaink szerint a nagy októberi szocialista forradalom kiemelkedő, 70. évfordulóját!

A tszb ismét felkarolta a kezdeményezést, erkölcsi és anyagi háttérrel adva a korábbiaknál talán nagyobb vállalkozásnak. A HTI szakmai és politikai vezetősége is egyértelműen vállalta a feladatot ráeső részt. A Postások Szakszervezete támogatta, segítette a szervezést, emellett az anyagiakhoz is jelentősen hozzájárult.

Így indult útjára a kezdeményezés, amely még a tervezés

Az első helyezett RTV-csapat még lázas munkálkodás közben

időszakában összehatalkozott a Magyar Szovjet Baráti Társaság felhívásával az „Utazunk együtt” vetélkedőre. Adva volt a csatlakozás lehetősége, és az „Ifjúsági” brigád élt is vele. *Vető Kálmán*, az MSZBT főmunkatársa, a vetélkedő szervezője, a postások vetélkedésének döntőjé területi versenyként javasolta megrendezni, ahonnan 2 brigád az országos elődöntőbe jutott.

A felhívásra 12 postaszerv jelentkezett, nagy többségük vállalva a helyi — postaigazgatósági szintű — versenyek szervezését is. Ezeket végleg kialakult a postásverseny döntőjének mezőnye, amelyen az elnöki teendőket *Vető Kálmán* vállalta. Mellette *Megyeri László*, a Postások Szakszervezetének kv-titkára és *Kozma Imre*, a Magyar Posta Központjának szakosztályvezetője értékelte a versenyzők munkáját.

Szeptember 19-én, 11 órakor a hangszórókban felcsendültek a Kreml toronyóráinak ütése. *Zachár Győzőné*, a HTI tszbtitkára köszöntötte a versenyzőket, vendégeket, méltatta az ünnepet. Repülőgépzúgás festette alá a verseny játékvezetőjének, az utazás kísérőjének, *Endrei Juditnak*, a tévé bemondónőjének bevezető szavait. Kedves volt és bátorító, vezette — nemcsak a játékok — a versenyzőket is, és vezette az utazáson a számos érdeklődőt, magával ragadva őket is a képzeletbeli szovjetunióbeli utazásra. Közvetlenül invitált az útra, és valódi idegenvezetőként, nemcsak a kérdéseket tette fel, hanem bemutatott egy hatalmas országot, megismertetett egy kultúrát, egy népet, és közben segítette a kérdések megértését, példákat hozott, illusztrált. És az illusztrációknál — irodalmi remekműveket tolmácsolva — egy másik, szépen csengő, ismerős hangra figyeltek a résztvevők: *Schaefer Andranak*, a Magyar Rádió bemondónőjének a hangjára, aki erre a délelőtti előadói szerepkörben jelent meg hallgatói előtt.

Az első fordulóban azonnal az élre tört az RTV, 4 pontos előnyt szerezve a TIG, Debrecen és Miskolc csapatával szemben. Őket a szorosan felzárkózó Pécs, a HTI és a Jár-műtelep követte. Az élbolyt a második forduló kissé megrázták. Ezt igen magas pontszámmal Debrecen nyerte — és át is vette a vezetést. A harmadik forduló kiegyenlítettebb versenyt hozott. Élen maradt a Debrecen — bár előnye csökkent —, a második helyen az RTV és a HTI követte, növelve előnyüket a TIG-gel, Péccsel, és az immár leszakadni látszó Miskolccal szemben.

A negyedik forduló döntő jelentőségű volt. A barkochbajáték 2 percen belüli megoldása 5–20 pontot ért. A megszerezhető 20 pontot az RTV csapata érte el. A HTI és a TIG 15-15 pontot szerzett, Pécs és Miskolc 5-5-öt, míg a vezető Debrecen nem tudott pontot szerezni. Ezzel az összesítésben is az RTV vette át a vezetést, 5 ponttal

megelőzve a HTI-t. A Debrecen a TIG mellé csúszott a III–IV. helyre. A Pécs biztosan tartotta továbbra is az V. helyet, míg a Miskolc mellé felzárkózott a KTH csapata.

Az ötödik, a mindent eldöntő utolsó forduló a 32 megszerezhető ponttal még nyitottabbá tette a versenyt, még több csapat pályázhatott jobb helyre. Itt a legtöbb pontot — 28-at — az RTV és Miskolc csapata szerezte. Az RTV ezzel bebiztosította első helyét, a miskolciak — Pécs-et szorítva vissza — még díjazott helyre, az ötödikre tornász-ták fel magukat. Sopron csapata itt nagyon összeszedve magát, 26 pontot szerzett, de az élenjárókra már nem lehetett veszélyes. A HTI ugyancsak 26 ponttal bebiztosította második helyét, a 22 pontos Debrecen pedig meg tudta tartani a III. helyezést.

... és a versenyzők visszatértek a képzeletbeli utazásról. Az útikalauz, az idegenvezető *Endrei Judit* megköszönte az úton töltött 2 órát és elköszönt az úti-társaktól, a versenyzőktől.

A verseny végétével a zsűri eredményt hirdette:

I. helyezett 105 ponttal a Posta Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság csapata: *Takács Tibor*, *Ribód Zsigmond*, *Félti Mihály*, *Singer Ferenc* és *Kab-ta József*. (A csapat minden tagja 5 napos szovjetunióbeli utazást nyert.)

II. helyezett 98 ponttal a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság csapata: *Bodnár István*, *Jóni Zsigmond*, *Molnár László* és *Dobos László*. (A csapat minden tagja 2 személyes, 2 hetes belföldi üdülést nyert az 1988-as fődínyre.)

III. helyezett 87 ponttal a Debreceni Postaigazgatóság csapata: *Jakab Olga*, *Albert István*, *Tulkus Györgyné*, *Romhányi Lászlóné* és *Fodor Jánosné*. (A csapat minden tagja 1 személyes, 2 hetes belföldi üdülést nyert az 1988-as fődínyre.)

IV. helyezett 77 ponttal a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság, az V. 69 ponttal a Miskolci Postaigazgatóság csapata, míg VI. 68 ponttal a Pécsi Postaigazgatóság csapata lett.

A díjakat *Megyeri László*, *Zachár Győzőné* és *Kovács Endre*, a HTI igazgatóhelyettese adta át. *Martali Hriszula*, az ifjúsági brigád vezetője különdíjat adott át a Posta Építési Üzem csapatának, amely csupán három taggal tudott megjelenni a versenyen, ennek ellenére tisztességesen, végig versenyezve próbált helytállni.

Ez a vetélkedő volt az első, a főpróba. Most még 32 000-en versenyeznek, hogy eljussanak az országos elődöntőbe és a döntőbe. A postásvetélkedőből már továbbjutott két csapat nem esélytelenül vesz részt ezen a versenyen. Biztosíték erre jó felkészültségük, amelyet az elért magas pontszámuk is igazolt.

Harmat István

X. Postás sakkcsapat Európa-bajnokság Boglárlellén

Véget értek a királydrámák

Gricserné Heszky Enikő főtítkárt üdvözli a résztvevőket

A boglárlellel SZOT-Postás üdülő adott otthont szeptember 27. és október 4-e között a Nemzetközi Postás Sportszövetség által idén tizedik alkalommal megrendezett sakkcsapat Európa-bajnokságnak. Tíz ország tizenkét csapata — köztük a magyar postás sakkozók — ült asztalhoz, hogy elnyerje a bajnoki címet. Az erőviszonyok ismeretében hazánk csapata is az esélyesek között volt, hiszen az eddigi kilenc versenyből heten magyarok is szerepeltek, nem is rosszul, hiszen háromszor aranyérmet, kétszer ezüstöt és egyszer bronzot nyertek. De esélyeinket növelte az is, hogy a csapat jó ideje együtt játszik már, és az idén erősödtek is, hiszen az első táblára kiváló képességű versenyzőt igazoltak Faragó Sándor nemzetközi mester személyében.

A szeptember 28-i ünnepélyes megnyitóra érkezett versenyzőket és vendégeket a szervezők és vendéglátók nevében Gricserné Heszky Enikő, a Postások Szakszervezetének főtíkára köszöntötte, külön üdvözlöve a megnyitón részt vevő dr. Gerda Rischawy asszonyt, az UISPTT alelnökét és dr. Lakó Lászlót, a Magyar Sakkszövetség elnökét.

Gricserné Heszky Enikő elmondta, hogy Magyarország mindig szívesen ad otthont olyan nemzetközi rendezvényeknek, amelyek a postások közötti barátság szálait erősítik, és jóleső érzés az is, hogy a magyar sporttársak élvezik a Nemzetközi Sportszövetség bizalmát, hiszen 1974 után, amikor Balatonfenyvesen rendeztük meg a sakkcsapat-versenyt, immár másodszor lehetünk eme nemes vetélkedő házigazdái.

A köszöntő szavak után dr. Gerda Rischawy tolmácsolta az UISPTT elnökségének jókívánságait. A rendezésről szólva elmondta, hogy a szövetség jól választott, amikor Magyarországra osztotta a házigazda szerepét, hiszen az előkészületek, a szívélyes fogadtatás mindenkit meggyőzött e választás helyességéről.

„Ma, amikor annyi feszültség van a világban, mi igazán tudjuk értékelni azt a szót, hogy postásbarátság” — mondta befejezésül az alelnök asszony.

Köszöntötte a versenyzőket dr. Lakó László, a Magyar Sakkszövetség elnöke is. Utalt arra, hogy a magyar társadalomban milyen jelentős helyet foglal el a sakk-kultúra, és kiemelte, hogy sakksportunk sikerei mögött hatalmas tömegek állnak, tíz- és százazrek ismerik és játsszák ezt a nagyszerű játékot. Elmondta azt is, hogy a szövetség egyaránt figyelemmel kíséri az élsportot és a tömegek sakkját, hiszen azt tartja, hogy mindnyáján a FIDE nagy családjához tartozunk.

A rövid ünnepség után kezdődött a nagy verseny. A csapatok két csoportban mérköztek a döntőbe jutásért és a helyezésekért. Az A csoport tagjai Norvégia, Svédország, az Angol Távközlés, Hollandia, Ausztria és Svájc voltak, míg a B csoportba került Magyarország mellé az Angol Posta, Olaszország, a Belga Távközlés, az NSZK és a Belga Posta csapata.

Az első csoport esélyese a svéd és az angol távközlési csap-

pat volt, míg a magyarok nagy sajnálatára azonos selejtezőcsoportba került az angol postai, és a nyugatnémet csapat is, amelyek bármelyike lehetett volna végül első. Az ijedtségnél azonban szerencsére a csapatunk tudása nagyobb volt, és a két belga könnyed, valamint az olasz csapat váratlanul nehéz legyőzése után már jó esélyünk volt az elődöntőbe jutásra. Az „előrehozott döntőn” az Angol Posta csapatát 3:1-re vertük, és ezzel az utolsó selejtező mérkő-

zés előtt biztosítottuk továbbjutásunkat. Talán ennek tudható be, hogy az utolsó selejtező mérkőzésen már kiengedett egy kissé csapatunk, és a nyugatnémetek 2,5—1,5-re legyőzték minket. Ez lehetett számukra a vigaszdj, hiszen mint később kiderült, ez a bravúr csak nekik sikerült.

Az elődöntőbe a két angol és a magyar csapat mellett a végig nagyszerűen küzdő svéd csapatában 2,5—1,5-re legyőzték az Angol Távközlés csapatát, míg a svédok hiába játszottak 2—2-re az Angol Postával, a szabályok szerint az angolok jutottak a döntőbe. Aztán minden jó, ha a vége jó, a döntőben a magyar csapatban még volt erő tartalék, és a nagy ellenfelet viszonylag könnyen, 3—1-re győzték le. *Első tehát Magyarország, a második az angol posta, a harmadik helyen pedig az angol távközlés csapata végzett.*

Az ünnepélyes eredményhirdetésen már múltóban volt a versenyzők feszültsége is. A díjak átadása után dr. Gerda Rischawy ezúttal első ízben adta át a győztesnek az UISPTT által felajánlott díszes vándor-kupát.

A magyar csapat játékát az ünnepséget követően Jenei Ferenc mesteredző értékelte.

Dr. Gerda Rischawy asszony, az UISPTT alelnöke:

Tökéletes rendezés volt

A verseny díszvendége a Nemzetközi Postás Sportszövetség alelnöke, dr. Gerda Rischawy asszony volt. „Civiltben” ő az Osztrák Posta-igazgatás személyzeti és szervezési osztályának vezetője. Jelenléte nemcsak rangot adott az Európa-bajnokságnak, hanem úgy éreztük, végig szigorúan ügyel a szervezési, rendezési előírások megtartására. Ezért is volt fontos, hogy milyen tapasztalatokról fog majd beszámolni a szövetség elnökségének.

— Elmondhatom, hogy a magyar rendezők tökéletes munkát végeztek. Már az előkészítés is körültekintő és alapos volt, a verseny lebonyolítása pedig minden igényt kielégített, minden szempontból fair play volt. De ugyanilyen magas színvonalú volt az ellátás, az elhelyezés, a kiszolgálás. Ezért is és a magyar csapat győzelméért is csak gratulálni tudok.

— Az UISPTT-nek Magyarországon kívül más szocialista ország nem tagja. Várható-e ezen a téren változás a szervezetben?

— A Nemzetközi Sportszövetség ilyen szempontból is teljesen nyitott. A jelentkezőket, legyen az bármelyik ország, először meghívjuk egy-egy nagyobb versenyünkre. Ha kölcsönösen megtetszünk egymásnak, a belépésnek nincs semmilyen politikai vagy szervezési akadálya. Így aztán elmondhatom, hogy szívesen látunk bárkit — a sport nemes szellemében —, hiszen ez a tevékenység a béke és a barátság egyik alapvető eszköze.

— Hány tagja van a szövetségnek, és mi lesz a következő fél év programja?

— Az UISPTT-nek 14 tagja van. Ez alatt nem ennyi országot, hanem ennyi szervezet értendő, hiszen például az an-

gol posta és távközlés különválásával két angol tagja is van a szövetségnek. A közeljövő programjában labdarúgóselejtezők, tájékoztatósi futóverseny és teniszbajnokság szerepel.

A szövetség alelnöke sportol-e, vagy csak irányítja a sportmozgalmat?

— Természetesen sportolok én is: sielek, korcsolyázom, úszom és kerékpározok. Míg birta a karom, teniszeztem is. Sakkot azonban csak otthon játszom, ám ha kíváncsi, önnel szívesen leülök egy partira, hogy lássa, ismerem a lépéseket.

Nagy sikere volt a két kiállításnak is

— Erős csapattal jöttünk, hiszen az OB—I-es PSE valamennyi olyan játékos helyet kapott, aki postás dolgozó és eredményei által jó eséllyel indulhatott — mondta. Bízom a sikerben, mert Faragó Sándorral sokat erősödöttünk, és kiválóan játszottak, Puschmann László és Radnóti Béla FIDE mesterek is. De dicséretet érdemelnek mindazok, akik szóhoz jutottak, Dobos Ottó, aki a szakosztályunk vezetője is, és a nagyon tehetséges Csapó Zoltán és Piroksa István szintén. Legeredményesebb versenyzőnk egyébként a második táblán játszó Puschmann László volt, aki az egész Európa-bajnokság legjobbja is volt, így a svájciak meghívták a következő évből nagy nemzetközi tornára.

Jenei Ferenc azt is elmondta, hogy volt a magyar csapatnak még egy tiszteletbeli tagja, Munka Béla, aki a múltban is és a mostani verseny előkészületeinél is rendkívül sokat tett a sikerért, azért, hogy erős, jó csapata legyen a Postás Sport Egyesületnek. Így többek között az ő érdeme az is, hogy a Volán SC főszozlása után hozánk került Faragó Sándor. A fiatal nemzetközi mester is elégedetten nyilatkozott a verseny után.

— A Volánnak erős csapata volt ugyan, de nagyon örülök, hogy a Postásban játszhatnak. Szakmailag is fejlődhetnek, hiszen első táblásként Portischsal, Riblivel, Adorjánnal, Saxszal, Bilekkel játszhatnak. És

csodálatos a csapatszellem, itt igazán egymásért küzdő kollektívát ismertem meg.

Faragó Sándor szerint ez a verseny valamivel gyengébb volt ugyan, mint egy magyar bajnoki, de az első és második táblán a svédok, a nyugatnémetek és az angolok kiválóan játszottak.

A X. Postás sakkcsapat Európa-bajnokság nemcsak a magyar versenyzők, hanem a rendezők egyértelmű sikerét is hozta. A verseny idején az üdülő előcsarnokában nemzetközi postás sportfotó-kiállítást rendeztek, a versenyteremben pedig a hazai, postás amatőr festők képeiből válogattak. A bajnokság mintaszerű lebonyolítását Verőczy Béla nemzetközi versenybíró dirigálta. A rövid pihenőidőben volt közös kirándulás, és természetesen barátkozás olyan együttlétekkel, ahol szinte mindig előkerült a sakk is, mert a sakkozó pihenésül is játszik, eleméz, és mert ez az egyik olyan világnyelv, amelyet a Föld minden szegletében beszélnek.

A sorrendben tizedik Európa-bajnokság résztvevői elégedetten távozhattak a magyar tenger partjáról. Az üdülőben már megszokott magas színvonalú vendéglátásra ezúttal sem érkezett panasz, amit mi sem bizonyít jobban, mint az, hogy a búcsú banketten rendezők, vendéglátók és vendégek együtt ropták a táncot.

ZO.

A győztes csapat: Faragó Sándor, Puschmann László, Radnóti Béla, Dobos Ottó, Piroksa István, Csapó Zoltán

FIGYELEM!

1987. október 15-től folyamatosan női kondicionáló torna indul a Postás Sport Egyesület szervezésében.

Ideje: minden kedd és csütörtök 17.30 órától.

Helye: Postaformalmi Szakközépiskola, Budapest V., Irányi utca 3.

Részvételi díj: 700 forint havonta.

POSTÁS DOLGOZÓ
A Postások Szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felelős szerkesztő: MEZŐFI LÁSZLÓ
Telefon: 428-777
Kiadja a Népszava Lap- és Könyvkiadó
Budapest VII., Rákóczi út 54. Telefon: 224-810
Levél cím: Budapest, Postafiók 32. 1964
Egyszámlaszám: MNB 215—96 430
Felelős kiadó: KISS JENŐ igazgató
Előfizetési díj egy évre: 24 Ft
87—1713. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 0230—4163
1 2 8 * * *